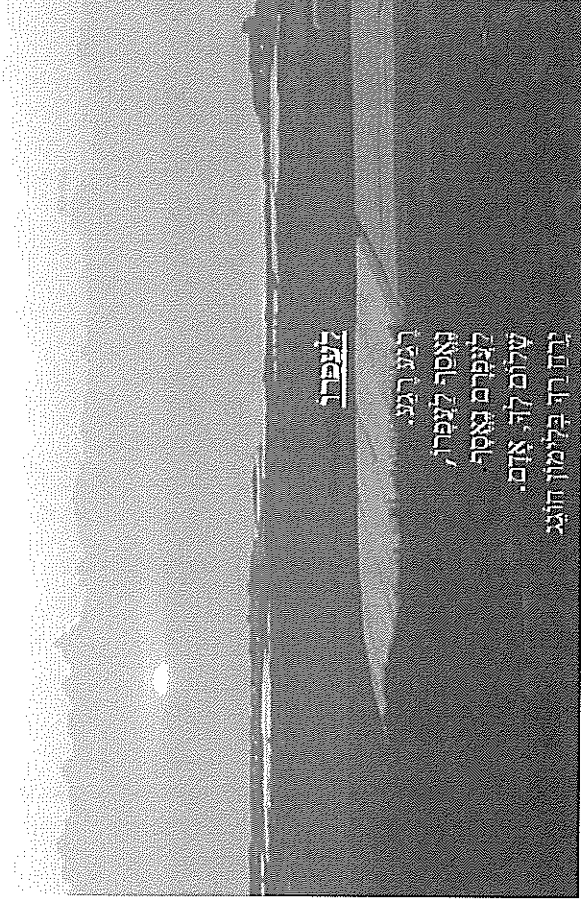
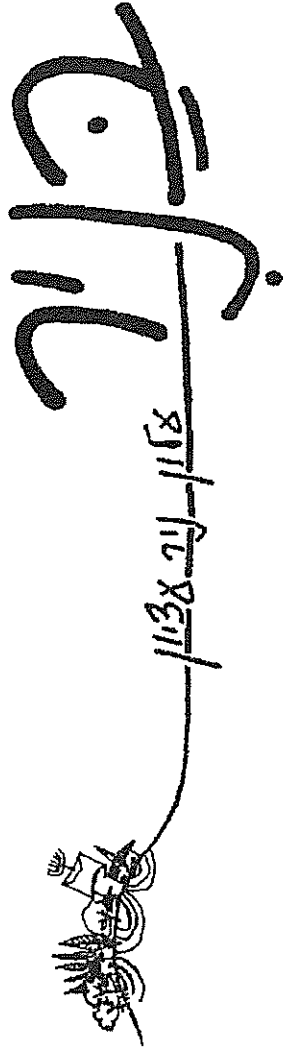
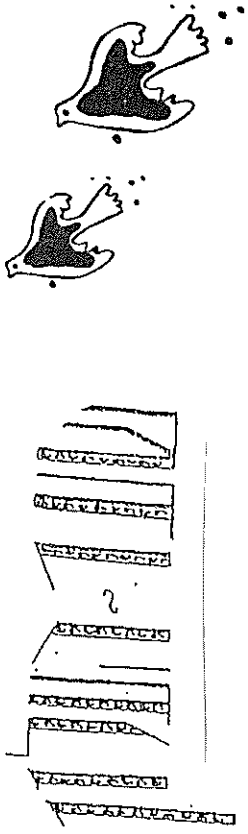

עס איז אַ מאַל פֿאַר אַ
יולי 2014
435 'ס' N

אוי בקר טוב.
שמש זוקב או
לילה טוב.
לילה טוב
תנעם לך המנוחה,
לפעמים נזהה שכחה,
קבוצה.
פסוקי תעלים בעפרה.
שלום לך, אדם.
בעפרם.

יאר חורבן

גילון "בניר" זה שבידכם איננו עלון רגיל. הנסיבות המצערות, בהן הלכו לעולמם בחדשים האחרונים ארבעה חברים ותיקים ושני בני משק, הביאו ליצירת עלון שכולו דברי הספד וזיכרון. באמצעות גילון זה בחרנו להיפרד מנחום בן - סירא, שרה שיפמן, אהבה שהם, יוסף בקרמן, אורי ברמן ואלי פריד זיכרונם לברכה.

נחום בן - סירא, הגיע ארצה כפליט שואה והצטרף לקיבוץ כפר עציון שבהרי חברון. נחום היה בין הלוחמים היחידים שניצלו מהקרב האחרון והובל, ביחד עם שאר אנשי הגוש וביניהם אשתו לעתיד פנינה, לשבי הירדני. לאחר שובם מהשבי ניסאו נחום ופנינה והקימו משפחה חדשה, נצר לאחיהם שנפלו בקרבות. בשנים הראשונות התגוררה המשפחה הצעירה בגבעת עליה ביחד עם האלמנות והיתומים "ילדי כפר עציון". באותן שנים היה נחום אב וחבר ומדריך לאותם ילדים. באהבה ובנתינה לאין קץ ניסה למלא מעט מן החלל שיצר האובדן הנורא ולהביא שמחה וצחוק לחייהם. הייתה זו שעתו היפה של נחום והילדים, שבגרו בינתיים, לא שכחו לו זאת לעולם. לקראת סוף שנות החמישים ולקראת העשור לניר עציון החליטו נחום ופנינה להצטרף ליישוב עם שניים מילדיהם, וכאן נולד בנם הצעיר. נחום השתלב בענף הבגנות ואחר כך עבד שנים רבות כאקונום במטבח בית ההארכה. נחום היה אדם חם ואוהב הבריות, מלא שמחת חיים והומור, ברוך כפיים שהיטיב בכתיבה נאה ובגיל מאוחר גילה גם את חדות הציור. שתי חברות המערכת, החולקות יום הולדת משותף עם ניר עציון, נהנו מדי שנה מהעוגה המקושטת שהכין נחום במיוחד ליום זה. נחום נטל על עצמו ברצון גם תפקידים ציבוריים וגילה תמיד אכפתיות רבה לנעשה במשק. שנותיו האחרונות היו מייסרות וגזרו עליו התנתקות הדרגתית מהעולם, עד השיבו את נשמתו לבורא.

שרה שיפמן עברה תלאות רבות במהלך שנות השואה, אשר השאירו חותם בבשרה ולא רק בליבה. לאחר עלייתה ארצה הצטרפה אף היא לקיבוץ כפר עציון, וכעצירה שורדת ואופטימית, הביטה קדימה בתקווה. כשתכפו הקרבות על הגוש התמנתה שרה לחובשת, ובערב הקרב האחרון ליוותה את שיירת הפצועים למשאיות יצחק וכך ניצלו חייה. שרה הייתה ממקימות ניר עציון ומאלה שהאמינו במקום ובאנשיו גם כשרבו בו הקשיים. את חייה בחרה לקשור עם יעקב ז"ל, שגופו נפשו נשאו את צלקות חורבן כפר עציון, וביחד איתו בנתה זוגיות נפלאה והקימה משפחה לתפארת. שרה עבדה כאחראית חדרים בבית המרגוע ואחר כך ניהלה את חנות המזכרות. טוב טעמה וחוש היופי שלה ניכרו בהופעתה החיצונית, בביתה המטופח ובדברים היפים שנמכרו בחנותה. במשך שנים התנדבה שרה בביה"ח רמב"ם ותמיד נטלה חלק בכל אירועי המשק. בשנת הארבעים לניר עציון, עת בחרנו לשחרר את טקס העלייה על הקרקע, הקריאה שרה בהתרגשות את מגילת העלייה הקושרת קשר בין שני המקומות שכה אהבה: כפר עציון וניר עציון. שרה הסתלקה מחיינו במהירות, אך השאירה אצלנו זיכרון של טוב שכל המעורב בדעת עם הבריות, שמחת חיים וחיוניות שאפיינו את דמותה.

בניגוד לרוב חברי ניר עציון הוותיקים, שנולדו ונשאו עימם מבטא זר וזיכרונות רחוקים, הייתה **אהובה שהם** בת הארץ וילידית ירושלים. העברית בפיה הייתה צחה ומתנגגת ומילות שירי ארץ ישראל היו פס קול חייה. אהובה הצטרפה לקיבוץ כפר דרום הסמוך לעזה, שידע אף הוא קרבות קשים וחרב במלחמת השחרור. באותה תקופה למדה אהובה את מלאכת הטיפול בתינוקות בירושלים וחוותה את המצור והמחסור בעיר, כשדאגתה וגעגועיה לחבריה ובעיקר לחברה יוסף שהם, שלחמו בכפר דרום. אהובה ויוסף ז"ל נישאו ובנו את ביתם בבני דרום ושם נולדו ילדיהם. חיפושיהם אחר מסגרת משפחתית יותר הובילו אותם לניר עציון, שכבר הפכה למושב שיתופי. אהובה השתלבה בטיפול בגיל הרך, אך זכורה בעיקר כסייעת לרופאת השיניים ולאורתודונט וכמנהלת ספריית הילדים. ההומור העדין ונועם הליכותיה של אהובה לצד היעילות, הקפדנות והדייקנות שלה ניכרו בכל תפקיד שנטלה על עצמה. אחראית, מסורה, אהבת ספר ובני אדם. ילדים כמבוגרים, הילכה אהובה ביניהם

וללא כל הכנה לפרידה והשאירה אותנו המומים.

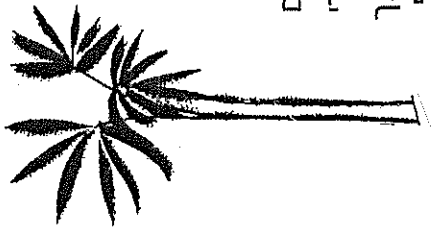
לפני כחודש נפרדנו מחברנו **יוסף בקרמן**, שבמשפחה נקרא יוסי וכלנו קראנו לו ג'ו. יוסף, ציוני אמיתי, שהמיר את חיי הנוחות בארה"ב השבעה ואת העתיד המובטח לו בה, ועלה ארצה כחלוץ. יוסף זכה להשכלה רחבה, הן כללית והן תורנית, וכל חייו המשיך ללמוד וללמד. קודם עלייתו לארץ הכשיר יוסף את עצמו למלאכת כפיים

ובקיבוץ בארות יצחק, אליו הצטרף, נודע כמסגר מומחה. בקיבוץ פגש יוסף בחברתנו יהודית תבדל"א וביחד בנו משפחה חדשה. משפחת בקרמן נמנתה על קבוצת המשפחות שהגיעו לניר עציון מבארות יצחק בשנת 1956 והיו חיזוק משמעותי לישוב הצעיר. בשנת ה-40 לניר עציון ציין אברהם מלמד ז"ל "קיבלנו קבוצה חשובה ביותר, שהייתה בשבילנו ממש הצלה, גם מבחינה מקצועית וגם מבחינה חברתית". במשך עבד יוסף כמסגר ואחר כך במשרד בית הרארחה ובהנהלת החשבונות. בתפקידו

האחרון התמיד בנאמנות ובחרירות שנים רבות עד כחודש וחצי לפני מותו, עת התגלתה מחלתו. לצד עבודתו התמיד יוסף בלימוד הדף היומי ובשיעורי יהדות ואמונה, לימד משניות בין מנחה למערב ושימש כבעל תוקע בימים הנוראים. הוא אהב את ארץ ישראל בכל נימי ליבו והיה בעל דעות ימניות מוצקות. רבה הייתה גאוותו בילדיו ובנכדיו, שבנו ביתם ביהודה ובשומרון. צער רב ידעו יוסף ויהודית במות בתם האהובה רחלי ז"ל, והתנחמו במשפחה הגדולה שהקיפה אותם. אנו, חברות המערכת, פגשנו בו בערבים בהן שקדנו על העלון, כשהיה בא, מתעניין ושמו לעזור לנו בפתרונות טכניים. ידעו ובעל זיכרון מופלא, תלמיד חכם, מאיר פנים לכולם, חרוץ ומסור למשפחתו ולניר עציון – כך נזכור את יוסף, ג'ו שלנו, שהלך מאיתנו בחטף.

עם הסתלקותם של חברי ניר עציון הוותיקים מן העולם, אנו, בני הדור השני חשים תחושת יתמות ההולכת ומתעצמת, הולכת ומכבידה. לכל אחד מהם שמורה בליבנו פינה חמה. ובלכתם נאליצים אנו להפוך, בעל כורחנו, ל"מבוגרים האחרים".

שני בני משק, שבחרו לחיות במקום אחר, נפטרו בשבועות האחרונים בטרם עת ומותם הכה את כולם בתדהמה.

אורי ברמן הגיע לניר עציון, עם הוריו דוד ומלאני יבדל"א אחיו ואחותו, הישר מדרום אפריקה. משפחת ברמן עלתה ארצה ממניעים ציוניים והשתלבה היטב במשק. אורי היה כבר ילד גדול בבואם לכאן ובהתנהגותו בוגר ואחראי יותר ממרבית בני גילו, אך הוא מצא את מקומו בתוכם ללא כל קושי. ג'ינג'י עליז, אך גם כבד ראש, שותף בכל פעילות וגם מדריך מסור בחברת הילדים. כשגדל, העמיק אורי בלימוד תורני וכיוון עצמו לעבודה חינוכית. חברת המערכת זוכרת פגישה אקראית עם אורי ימים ספורים אחר חתונתו, כשסיפר מה רב אושרו על כי "מצאתי את החצי השני שלי". יחד עם רעייתו רננית הקים משפחה גדולה ויפה בישוב דולב. מותו בגיל צעיר כל כך הוא אבידה למשפחתו ולכל חבריו ומוקיריו.

אלי פריד, בן המשק, היה חלק מנף המקום בכל שנות ילדותו ונעורותו. הבית בו גדל, ביתה של חברתנו עליזה ז"ל, היה פתוח ומכניס אורחים וכך היה גם אלי: חברותי ופתוח. כילד היה אלי שובב גדול "ידו בכל יד כל בו", ובה בעת בעל קסם אישי שאי אפשר היה לעמוד בפניו. תמיד במרכז החברה, מתפאר בסיפורים שחלקם אמת וחלקם בדיה ומוביל בריקודי העם. חייו לא היו קלים והוא ידע עליות וירידות רבות, נסיקות והתנסויות בחייו האישיים והמקצועיים. תמיכה תמידית קיבל אלי בבית אחיותיו הגדולות, שרה ואסתר יבדל"א, שעמדו לצידו גם בנסיבות קשות. בבואו לניר עציון התקבל אלי תמיד באהבה רבה ובאופן טבעי נטמן בעפרה לאחר מותו הטרגי.

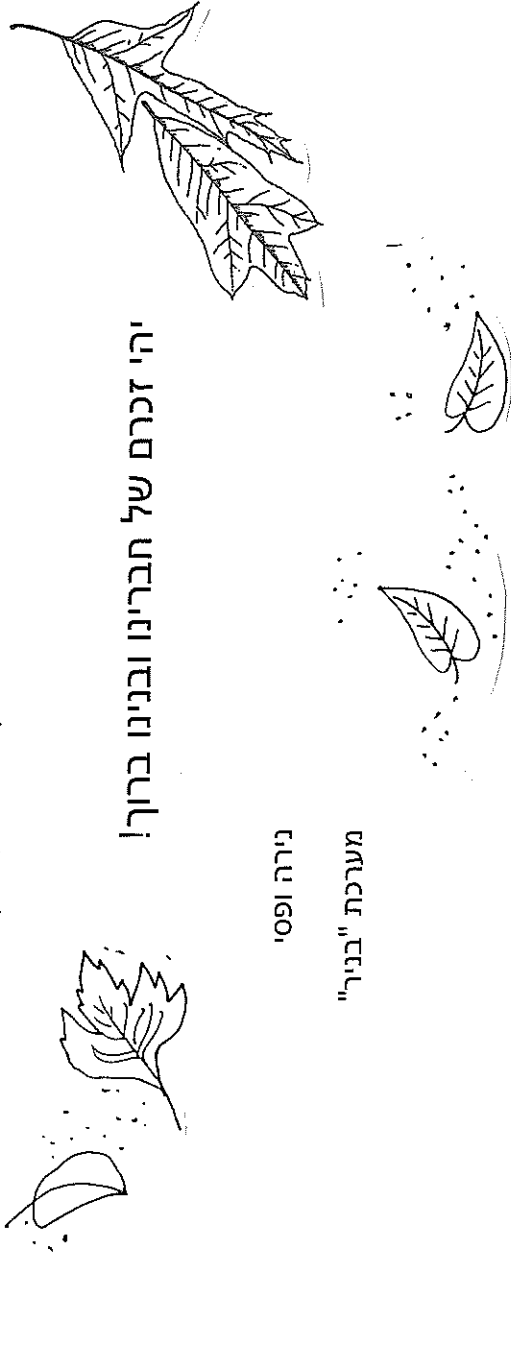
"מר זוטרא נקלע לבית רב אשי. אירע בו דבר (של אכילות). פתח מר זוטרא וכירך: הטוב והמיטיב, אל אמותי, שופט כצדק, לוקח במשפט ושליט בעולמו לעשות בו כרצונו, כי כל דרכיו משפט, שהכול שלו ואנחנו עמו ועבדיו, ובכול אנחנו חייבים להודות לו ולברכו, גוזר פרצות בישראל הוא יגזור את הפרצה הזאת בישראל לחייהם".

(ברכות מו, ע"ב)

יהי זכרם של חברינו ובנינו ברוך!

נירה ופסי

מערכת "בניר"

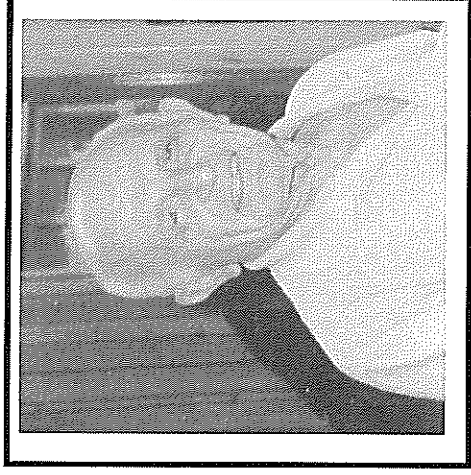

נחום בן סירא ז"ל

נפטר

כ' אדר א' תשע"ד

20.2.2014

הספד – הרב רונן

(הוקרא בלוויה ע"י קובי ברנשטיין)

נחום היקר, אתה מגיע למנוחת עולמים היום, אולם במידה רבה נפרדת מאתנו לפני שנים לא מעטות. עברו עליך שנים של לא חיים ולא מוות. אין מאתנו יודע עד מה, אין מאתנו מבין את טיבו ואת פישרו של המצב בו היית בשנים האחרונות, ואנו מתבוננים במבט של אמונה, ונותרים עם אי הבנה גדולה.

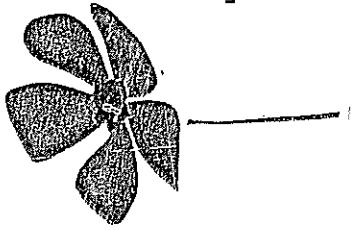
אולם השנים הללו אינן יכולות להשכיח מאתנו את מה שהיית ברחבי ימי חיך – אדם נמרץ ופעיל, עובד מסור, חבר אמתי ויהודי נאמן לעם ישראל, לתורתו ולארצו. מדברים ששמעתי ממך אני זוכר שנולדת לתוך משפחה יהודית חמה בהרי הקרפטים בצ'כיה, אולם עוד בהיותך ילד רך בשנים אמך נפטרה, ואחרי שאבך התחתן בשנית, הוא נאלץ לשלוח אותך יחד עם אחיך יצחק ללמוד בישיבה ולגדול הרחק מהבית. בשנות הישיבה הללו רכשת אהבת תורה שהייתה בך כל חיך. אפשר ששנות הנעורים הללו הם שהעניקו לך את האופי העצמאי והנחוש שאפיין אותך תמיד.

כשהחלה מלחמת העולם השנייה לא פסחה עליך סאת הייסורים הגדושה שהייתה נחלת כל יהודי מזרח אירופה. עשית את שנות המלחמה במחנות עבודה קשים, ולקראת סיום המלחמה נמנית עם מי שצעדו בצעדת המוות, וכוחך עמד לך להישאר בחיים. אחרי ששרדת את התופת, התחוויר לך שאבך, אחיך ובני משפחה אחרים נספו בשואה.

עלית לארץ ישראל בנחישות וחברת מיד אל מי שעבדו בזיעת אפיים והגשימו הלכה למעשה את הרעיון הגדול של בנין הארץ. הצטרפת לכפר עציון ובו עבדת, שמרת ולחמת עד יומו האחרון, יום הקרב העקוב מדם, בו נחתם דינו של היישוב היהודי בגוש עציון להימחק למשך כשני עשורים. ביום חמישי ד' אייר תש"ח, ערב הכרזת המדינה, נפלו חברי כפר עציון ומגיניו. חלקם נהרגו תוך כדי קרב וחלקם נורו למות לאחר הכניעה לכוחות הסדירים של צבא ירדן וערביי האזור. בקרבות גוש עציון נהרגו 242 חברים ולוחמים, בהם אחותך רחל ואחייך יהודה.

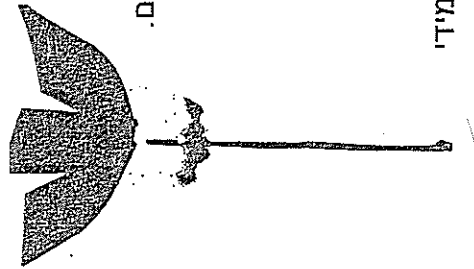
אתה זכית להימנות על הבודדים שנתרו בחיים יחד עם רעייתך לימים פנינה ואחרי יצחק ז"ל, ויבל"א חברנו דוד בן דוד ושרה שיפמן. עלה בידך לברוח לקבוץ משואות יצחק, ומשם נלקחת לשהייה ממושכת במחנה שבויים בירדן.

אחרי נפילת הגוש והשיבה מהשבי נשאת לאישה את פנינה בקפה 'האוויר' בתל אביב, אבל את אושרכם לא חיפשתם בעשייה לבייתכם, אלא בפעילות למען הכלל. יתומי גוש עציון רוכזו באותה עת בגבעת עלייה ביפו, ואתה הפכת להיות אביהם של יתומים, דואג למחסורם, מטפל בהם במסירות ומארגן להם קייטנות, כאשר פנינה רעייתך כעזר לצדך.

כשהוקם ניר עציון הצטרפת והיית בין הראשונים, תחילה כשכיר ותוך זמן קצר כחבר. עבדת ללא לאות למען הצלחת המשק שידע שנים קשות ביותר. שנים רבות עבדת בענף הבנות, ולאחר מכן שמשות במשך שנים רבות אקונום של בית ההבראה ובית ההארכה. במקביל לעבודתך נטלת על עצמך גם את התפקיד של מזכיר פנים, בו עשית כמיטב יכולתך לסייע לחברים ולמשק, וכן בלטת בפעילותך בתחום התרבות.

אחת הפעילויות שבה אתה היית הרח החיה הייתה נסיעתם של בני הנוער של המשק לכפר עציון ולבית העלמין הצבאי בירושלים ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל. ההשתתפות בסירים אלה הייתה חשובה ביותר בעיניך, כדי להעביר את המורשת לדורות הבאים, לכן גם כשכבר לא היית במיטב כוחותיך התאמצת להשתתף בנסיעה. כל מי שגדל במשק זוכר אותך היטב עומד על הגבעה ומסביר כיצד התנהלו הקרבות, ולאחר מכן מתאר את נתיב הבריחה שלך בתום הקרב האחרון.

זכיתי להכיר אותך, נחום, מקרוב, ולדעת עד כמה היו בך אהבת תורה ויראת שמים. עד שחלית נהגת להשתתף באופן קבוע בשיעורי הגמרא בהתמדה רבה והערותיך בשיעורים היו מוסיפים עניין ולעיתים קרובות גם קורטוב של הומור. נמנית על באי בית הכנסת הקבועים והקפדת על תפילות כסדרן במניין, והיה חשוב לך מאוד שהאווירה בבית הכנסת תהיה ראויה וסדרי התפילה יהיו מכובדים.

אחת התכונות שהכרתי אצלך מקרוב, וייתכן שרבים ממכירך לא היו מודעים לה, הייתה כיבוד תלמידי חכמים. אני זוכר כיצד נהגת לציין שמנעוריך למדת לכבד תלמידי חכמים, ולא פעם היו בפוך דברי ביקורת על כך שבזמננו יש רבים שאינם מכבדים הני אדם בכלל וחכמי תורה בפרט.

כל מי שהיה בקרבתך לא יכול היה שלא לחוש בחביבות הטבעית ובחמימות האנושית שהיו בך. לב חם וסוער שפיעם בך.

אנו ניצבים עכשיו בערב שבת קודש פרשת "ויקהל", שבה מסופר על הקמת המשכן. שני גורמים פעלו אצל בני ישראל בעת שבנו את המשכן: המעשה והלב. הפרשה מעלה על נס את ערך העשייה. הפועל "ויעש", "ויעשו" וכיו"ב בהטיות שונות חוזר ונשנה אין ספור פעמים בפרשה זו. פעילות אינטנסיבית ביותר רחשה במחנה בני ישראל כדי לבנות את המשכן וכדי להכין בגדי כהונה למשרתים בקודש.

בתוך כל העשייה הקדחתנית הטורה שמה דגש גם על גורם נוסף: הלב. בעשייה הענפה והקדחתנית עסקו אנשים שהצטיינו בחכמת הלב. למען התחלת הציווי על בניית המשכן בראשית פרשת "תרומה" מודגש כי על המשכן להיבנות מאנשים נדיבי לב אשר ליבם דוחף אותם לתת. עיקרון זה חוזר ומופיע גם בתיאורים של בוני המשכן שבפרשת "ויקהל".

הפסוק אומר (שמות לו, ב): "וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל בְּצִלְאֵל וְאֶל אֶהֱלִיאֵב וְאֶל כָּל אִישׁ חֶכֶם לֵב אֲשֶׁר נָתַן ה' חָכְמָה בְּלִבּוֹ כָּל אֲשֶׁר נִשְׂאָו לְבֹא לְקִרְבָּהּ אֶל הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ". שלוש פעמים מוזכר בפסוק זה הלב. משה לא פונה אל מי שנחשב עילוי וגאון, אלא אל כל מי שיש חכמה בליבו, ללמדנו שאם בונים מהחומרים המשובחים והאיכותיים ביותר, אך לא עושים זאת עם כל הלב הבניה לא תחזיק מעמד לזמן רב. "רחמנא ליבא בעי" לימדונו חז"ל. הקב"ה בוחר לב וכליות ורוצה את הלב, לא רק את המעשה המכאני החיצוני.

כמו בבניית המשכן כל גם אצלך, נחום, השתלבו שתי התכונות כונות הלב הטובות והרבה מעשיות וידעת להפנות אותם לכיוונים חיוביים. אלה ילכו לפניך בבואך לפני בורא עולם, ימליצו טוב בעדך, ואתה תהיה מליץ יושר על בני משפחתך שכה אהבת ועל המשק שלפיתוחו תרמת ועל כלל ישראל.

לרחל קרמר
לדוד בן סירא
למאיר בן סירא
ולבני המשפחות
אתכם באבלכם הכבד במות
יקירכם - חברנו
נחום בן סירא ז"ל

עם שאר אבלי ציון וירושלים תנוחמו!

שלושים לאבי

דוד בן סירא

כמו שהרב אמר בהספדו, מאבא נפרדנו כבר לפני כמה שנים.

אבא, לאחר שאמא ז"ל נפטרה, במשך 3 שנים המשכת לתפקד כמעט רגיל למרות ראייתך שהלכה ודעכה.

אני זוכר, שבחגים ובימים נוראים בקשת שנעמוד לידך אני וילדיי ונקרא בקול את תפילת שמונה עשרה כדי שתוכל לעקוב ולהשתתף בתפילה. הצטערתי כל כך שלא יכולת להתפלל מתוך הסידור ולעקוב אחרי החזן.

בכל שבת היה נוהל קבוע בו הנכדים ביקרו אותך בשבת גם כדי להמשיך את המסורת של סבתא פנינה ולהתכבד התכנסנו כאן הערב במלאת 30 לפטירתו של אבי מור, נחום מנחם בן אפרים פישל הלוי.

במבחר המתוקים מהצרכניה וכן להקריא לך את מאמר המערכת של בן כספית, שלא יכולת בלעדיו. אני מניח כי גם הנכדים יצאו נשכרים מן העניין.

ההידרדרות במצבך חלה לאחר שנפלת ונזקקת לניתוח, שלאחריו הרגשנו איך לאט לאט נוצר בינינו נתק, והתקשורת הלכה ודעכה.

למרות זאת, לא ויתרנו והמשכנו להביא אותך לבית הכנסת כדי שתמשיך לפחות להקשיב לתפילות שכה אהבת. המשכנו לארח אותך בסעודות השבת והחגים.

קיוונו שהאווירה הביתית החמה, הקידוש וזמירות השבת בכל זאת מחלחלים ואולי אתה שומע ונהנה.

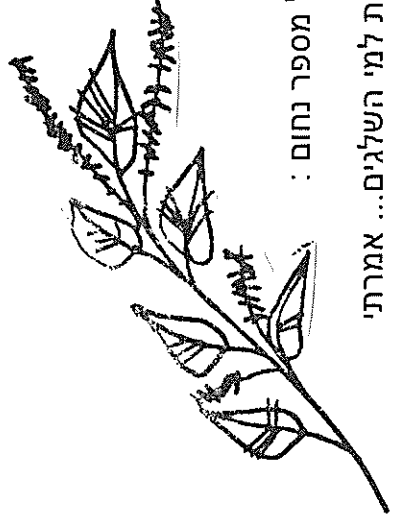
הבטנו בפניך, חיפשנו ולו רמז קל, שיעיד שאתה מבין.

בחודש האחרון, הרגשנו שמצבך מחמיר ואכן כעבור זמן קצר נפרדת מאתנו.

בהזדמנות זו, אני רוצה להודות לליונל על הטיפול המסור והדואג ואני מאחל לו בהצלחה בכל אשר יפנה.

אני מקווה ומתפלל שהגעת אל המנוחה והנחלה.

במלאכת 30 לנחום

מירי בן סירא

בציטוט מתוך הספר על המשפחה "בין סירא לתקומה" מספר נחום :

באחד הקטעים ב"צעדת המוות" החלטתי להכנס מתחת למי השלגים... אמרתי לכולם: "עזבו אותי. אין לי כוח". פתאום התעוררתי, ראיתי שהחבר'ה שלי נמצאים כמאה מטר לפני, והאס.אס. כמאה מטר אחרי... פתאום הרגשתי טיפות גשם יורדות ואז שבה אלי צלילותי. אמרתי: "נחום, אם אתה לא קם ורץ... יהרגו אותך בתוך דקות". רצתי והשגתי את הקבוצה ונשארתי בחיים.

זהו סיפורו של נחום על חייו שעמדו מנגד כחוט השערה, ובשנייה האחרונה הוא בחר בחיים ובכוחות על אנושיים קם ורץ לקבוצה עד הגיעם למחנה הריכוז וההשמדה מאוטהאוזן.

כאשר אני קוראת את הקטע הזה אני איכשהו מצליחה להבין מאיזה חומר קורצת סבא נחום.

איך עברת את אימי השואה ונשארת בחיים. היה לך חוש ואינטואיציה טבעית לעשות את הדבר הנכון במקום הנכון, או כמו שרמזת באחד הראיונות עם ד"ר רוטנברג – "אולי זה כתוב מלמעלה? אולי זו יד ההשגחה אחרת איך נסביר את העובדה שבקרב האחרון בכפר עציון שרדו רק 4 אנשים מתוכם 2 אחים?"

כבר כשהיית ילד קטן בעיירה מיידאן הבנת כי משפחתך ניצבת מול בעיות כלכליות על רקע הרדיפות והחוקים החדשים נגד היהודים ויצאת לעבוד בכל מיני עבודות כדי לסייע להביא אוכל הביתה.

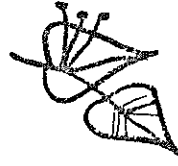
בגל שלוש עשרה קנית לעצמך זוג תפילין מכסף וחגגת בצנעה בבית הכנסת את בר המצווה שלך.

באחת הברירות שלך, אתה נכנס למונית ומציע לקצין הונגרי במילים ספורות שידעת בהוגרית, לשבת ליד העלמה הצעירה. הקצין נענה בחפץ לב ואתה יושב בצד השני ושוב ניצל.

לאחר השבי בירדן הגעתם אתה ופנינה וחלק מן הניצולים מכפר עציון לגבעת עלייה. התחתנתם ונולדו לכם שלושה ילדים: רחל'ה, דוד ומאיר.

בתקופה זו התחלת לבדוק את האפשרות לעבור לניר עציון. תקופה די ארוכה נסעת למשך השבוע לעבוד בניר עציון. עסקת בעבודות תשתית ובנייה של מבנים בישוב ההולך ונבנה על הכרמל, זיכרון לכפר עציון.

לאחר מכן עבדת שנים בענף הבנויות ולבסוף השתקעת כאקונום בבית ההארה, תפקיד אותו מלאת במסירות רבה ובאחריות עד לפרישתך מהעבודה.

כמו כן שימשות שנים בתפקיד מזכיר פנים והיית פעיל באירועי תרבות שונים בניר עציון. בכל אירוע וחגיגה במשק: בר מצוה, מסיבות סידור ימי הולדת נהנינו מעוגות מקושטות לתפארת, מעשי ידיך להתפאר. מסתבר שירשת את ידיים טובות מאבך אפרים פישל שעסק בעבודת שילוט בעיירת הולדתכם.

היה לך חשוב שהציבור יתייחס בכבוד הראוי לתפילות בבית הכנסת והקפדת להשתתף בשיעורי תורה של הרב, ולא פעם נהנו בשיעור גם מחוש ההומור שלך.

הרב חנוך, רבה של ניר עציון, מעיד כי כיבדת מאוד תלמידי חכמים ולומדי תורה וכאב לך לעיתים כשראית שמזלזלים בכבוד התורה.

נחום, סבא יקר,

אני מזכרת בגעגועים בתקופה בה הצטרפתי למשפחה.

מיד הרגשתי איזה בית חם ומחבק זכיתי לקבל. אהבתי לבוא אליכם עם הילדים לאכול אתכם את סעודות השבת והחגים, אוכל ביתי וטעמים שפינה הכינה במיוחד לנו, תמיד במאור פנים ובשמחה. לא הסכמת בשום אופן לאכול בלי הנכדים.

תמיד קבלת אותנו בחביבות רבה בעיני התכלת המחייכות שלך, עם ליטוף קל בלחי – "אינגלה" שלי.

גם באמצע השבוע נהגת לבוא עם פנינה לבלות איתם אחת"צ במשחקים וסיפורים וכשהם גדלו לימדת אותם לשחק שחמט.

מדרי פעם זכו לסיבו בסוסיטא המפורסמת שלך. נסעתם לנווה ים להביא דגים טריים לבית ההארחה, חוויה אותה הם זוכרים עד היום.

בכל ימי ההולדת של הנכדים היית אחראי על קישוט העוגה והכיתוב והגעת בזמן לגן מלא שמחה וגאווה.

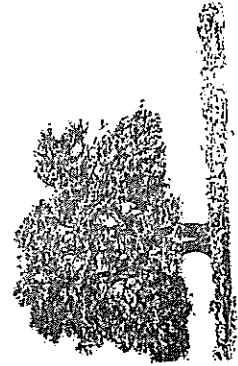
בשנים האחרונות, בעוד ראיייתך הולכת ודועכת, הצטרפת לחוג ציור במועצה ואנחנו הרגשנו קצת החמצה, חבל שלא התחלית קודם.

לנו נותר רק לקוות שבשנותיך האחרונות לא סבלת, לא כאבת וכי הטיפול בך היה מסור ואוהב.

מזכור אותך לעד, ולואי ונשכיל ללמוד ממך לשלב חיי תורה ועבודה מתוך מסירות והתמדה. ודמותך המיוחדת תלווה אותנו תמיד.

מזכור גם את שרה שיפמן בת דודתך היקרה וחברתה האהובה של פנינה, שנפטרה אור ליום שישי השבוע. יהיה זכרה ברוך.

דברי פרידה מנחום היקר

חנה רוזן (נוסבובים) מילדי' כפר עציון. (הוקרא בלוויה ע"י מירי בן סירא)

לפני כמה שנים אסתר'קה נופר ארגנה מסיבה לכבוד יום ההולדת 80 לנחום בביתה, שהשתתפו בה רבים מילדי' כפר עציון.

זמן מה אחרי המסיבה, לנכח בריאותו המדרדרת, צלצל אלי נחום ואמר: חנה, אני מבקש ממך שבהלוויה שלי את תספרי עלי בשם ילדי' כפר עציון. תבטיחי שתעשי כבקשתי. הבטחתי.

הדבר נגע מאוד ללבי כי הבנתי שנחום רוצה לעמוד בשערי גן עדן כאשר ילדי' כפר עציון מציידים אותו בהמלצה חמה ביותר לכניסה למדור המכובד שהוא ראוי לו.

אכן בהלוויה כאן ראוי להזכיר את זכויותיו של נחום בפעילותו במשך שנים עם ילדי' כפר עציון, אחרי נפילת הכפר בתש"ח. זכויותיו של נחום כה רבות שאין היום הזמן לתאר את כולן.

נחום היה אבא של כולנו. זה התחיל עוד לפני שזכה להיות האבא של ילדי' הפרטיים וזה המשיך גם אחרי זה. נחום הראה אהבה שופעת לכל הילדים. הוא היה דמות תחליף לאב לעשרות ילדים שהתיתנו וגם לילדים שלא היו יתומים.

בזיכרוננו, נחום הוא בחור צעיר ונמרץ, מוצק ויפה תואר, פניו שמחות ומאירות תמיד, המגלות התעניינות אישית חמה ואוהבה ומחבקת לכל אחד.

בכל פגישה מקרית אתו בשביל, בגבעת עליה, הוא היה מיד מעניק אהבה ושמחה לכל ילד.

אנחנו, הילדים, אהבנו אותו ביותר, דבקנו בו, נמשכנו אחריו ורצינו להיות בחברתו. היה לו לב פתוח לרווחה אלינו, סבלנות וזמן פנוי כדי להמתיק את החסר הענק בחיינו הצעירים.

השיא היה בקייטנות הקיץ של ילדי' כפר עציון, שהתקיימו ברצף 5 שנים. נחום היה שם תמיד המדריך הראשי, אחראי ומסור בלי גבול, עושה עבודה מפרכת בשמירה על עשרות ילדים צוהלים ומשתללים. הוא עשה הכל כדי לשמח אותנו בשחייה בים ובבריכה, בטוילים ובארורות ודאג מאוד לשלומנו כשברקע הרגיש חובת אחריות כבירה כלפי כל האימהות הדואגות.

הקייטנה עם נחום הייתה עבורנו גולת הכותרת של כל השנה והיא הייתה כזו בזכותו.

סיפרתי כאן רק מקצת ממה שיש לספר על נחום ובודאי נמשיך להזכיר טובותיו באזכרות שיבואו.

כאשר התבגרנו, הרבינו לומר לנחום כמה הוא היה נפלא בשבילנו, והיום זוהי ההזדמנות האחרונה לומר בנוכחותך: תודה! תודה על האהבה והמסירות האין סופיים שהענקת לנו. אנו מציידים אותך בהמלצה חמה שלנו שתזכה להגיע שם למעלה למדור המכובד של האנשים הטובים במיוחד.

בשם כל ילדי' כפר עציון האוהבים.

לסבא

הנכדה בת שבע בן סירא

אני עדיין לא מאמינה שהלכת.

כולם אומרים שכבר הלכת לנו לפני 4 שנים אבל לפי דעתי זה לא נכון, כי כל פעם שהייתי רואה אותך אמרתי לך: "שלוש סבא זאת בת שבע" ואז היית נותן לי את ה-4-5 הנשיקות האלה. הנשיקות שמזכירות לי שאתה חי, שאתה איתי! אבל עכשיו הכל נעלם, לא יהיו יותר נשיקות, לא יהיו יותר חיבוקים, רק את הזיכרונות. הזיכרונות שלי ממך.

תמיד כשנפטרים אנשים אומרים שטוב להם למעלה, אבל לנו לא טוב למטה. לנו לא טוב כי איבדנו מישור חשוב, מישור שנתן משמעות לחיים שלנו, מישור שאנחנו אוהבים.

אני יודעת שסבא פגש את סבתא והם ביחד לנצח. ואפילו הצטרפה אליכם בת דודתך שרה שנפטרה בתוך ה-30 שלך.

אבל זה קשה. זה קשה לחשוב על זה שאני לא אראה אותך יותר בחיים. מאז שהלכת גם הלכו איתך הסוכריות, סבא, מהצרכניה. הסוכריות קרמל שכל כך אהבת ולנו תמיד חילקת. עכשיו כל דבר קטן מזכיר לי אותך. התמונות, הסרטים, וברור שגם הסיפורים שמספרים עליך.

אני בטוחה שאתה שומר עלי ולעל כולם מלמעלה ואתה מרוצה מכל האנשים שבאו לכבד אותך היום.

אני
אני
אני

אני

אני

אני

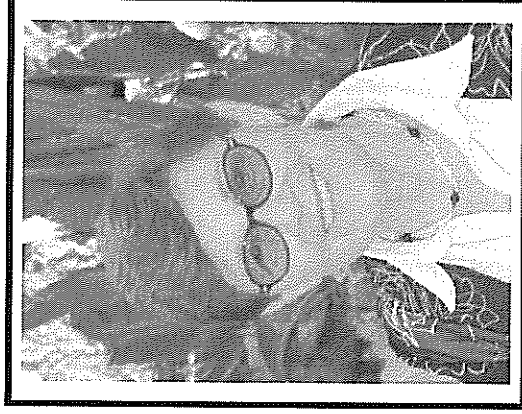

שרה שיפמן ז"ל

נפטרה

ב-י"ט אדר ב' תשע"ד

21.3.2014

דברים לזכר שרה שיפמן ז"ל

הרב חנון לוביץ

(הוקרא ביום ה-30 ע"י יגאל חון)

אנחנו נמצאים כעת בין חג הפסח לבין יום הזיכרון לשואה ויום הזיכרון לחללי מערכות ישראל. דומה שאין תאריך מתאים מזה להעלות את זכרה של שרה ז"ל.

חג הפסח מייצג את מידת החסד, ואילו ביום השואה באה לידי ביטוי מידת הדין. בחג הפסח חגגנו את הישועה האלוהית שהגיעה אחרי צרה גדולה של מאתיים ועשר שנות עבדות וגלות, ושל גזרות שעבוד ומוות מידי הצורר המצרי. למרות שעם ישראל היה בבחינת "ערום ועריר" ממצוות ומזכויות, ולמרות שהיו שקועים בטומאת מצרים, נגלה עליהם הקב"ה בשורה של נסים שלא היו מאז ומעולם לא קודם לכן ולא לאחר מכן. וגאל אותם מעבדות לחרות מיגון לשמחה ומאפלה לאור גדול. מידת החסד האלוהית פעלה לפני ולפנים, וההבטחה האלוהית לאברהם התגשמה במלואה בגאולת מצרים.

למעלה משלושת אלפי שנים מאחר יותר התרגשה על עם ישראל באירופה צרה גדולה אחרת, וגזרות הצורר הגרמני היו קשות ורבות עוצמה עוד יותר, אך למרות שעם ישראל היה כבר עתיר וותיק במצוות ומכוסה מכף רגל עד ראש בזכויות, במקום התגלות ניסית של הקב"ה בא הסתר פנים, ובמקום ארבע לשונות של גאולה התקיימו בעמנו פסוקי הקללה והתנחחה. מידת הדין האלוהית פעלה בלא משוא פנים, והתגשמה המארה הקשה: "ישא ה' אלוהיך... גוי עז פנים, אשר לא ישא פנים לזקן ונער לא יחון" (דברים כח, ג).

ונערה אחת כבת ח' שנים, שרה שלנו מצאה עצמה בתוך הלבנה הרוחת של המלחמה הנוראה, ובלב המאפליה של מכות ההשמדה. בת בכורה הייתה בין ארבעה ילדים שהתייתמו בקטנותם מאביהם, והיא נעקרה ראשונה ונשלחה למחנה ההשמדה אושוויץ, וממנו למחנות עבודה, בהם עבדה קשה, אך הצליחה לשרוד. שרה טולטלה בכל הטלטלות והתלאות של תעשיית הזוועות הנאצית, וכאשר שקטה הארץ מסערת המלחמה, מצאה עצמה בודדה בעולם, נעה ונדדה במרחבי אירופה בנסיעות ברכבות ובצעידות רבות אנה ואנה, בלי כיוון ובלו מטרה, בלי לדעת מה אירע למשפחתה, ובלו לדעת מה תעשה עם עצמה.

הרבה שליחים לו למקום, והדמויות הזכורות היטב לרובנו, בן הדוד יצחק בן סירא ואברהם מלמד, עזרו לה למצוא את הכיוון – ארץ ישראל, ואת המטרה – בניה מחדש של העם היהודי על אדמתו. שרה הגיעה לכפר עציון, שם חזרה לראות לזמן מה את מידת החסד האלוהית בהתגלותה. היא זכתה לחיות את החלום של הקמת יישוב פורח ומשגשג על הרי הטרשים שבין ירושלים וחברון.

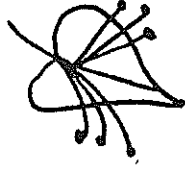
אולם מידת הדין לא איחרה לשוב ולהתגלות בקרבות שהחלו בניסן והסתיימו ב-ד' אייר תש"ח נפל כפר עציון, נפלו מגינו, ושרה היתה מן הגיבורים היחידים ששרדו. היא, וחברתה הטובה פנינה בן-סירא הפכו מכורח הסיבות לאחיות רחמניות. הן היו עזר לימינו של דר' וינצברג, הרופא של הגוש, וטיפלו בפצועי הקרבות בחדר המרפאה הקטן שהיה לחדר ניתוחים מאולתר. בקרב האחרון של כפר עציון נשלחו פנינה ושרה לפנות על גבן בחסות העלטה, שני גברים שנפצעו, דרך גבעת הסלעים בואכה משואות יצחק. שם, ביום ה' באייר תש"ח, הם שמעו את הבשורה המרה שהקרב הוכרע וכפר עציון נפל.

בפרשת השבוע 'קדושים' מופיעה המצווה: "לא תעמוד על דם רעך", מצווה זו המחייבת אדם לבוא לעזרת חברו הנמצא במצוקה היא חידוש מיוחד של תורת ישראל, שאינו נמצא בסדרי חוק ומשפט אחרים. שרה קיימה את הצו הזה במילואו, בדרך של דביקות במשימה ומסירות עילאית.

אחרי נפילת כפר עציון נלקחה שרה לשבי הירדני, ולאחר שחרורה הצטרפה אל הנשים והילדים ושאר הניצולים מגוש עציון ששהו בגבעת עליה ליד יפו. כעבור פחות משנתיים הייתה בין מייסדי ניר עציון. כאן נוצרו קשרי החברות העמוקים בינה ובין חברנו יעקב ז"ל, והם באו בברית הנישואין. שרה הייתה חברה בועדות שונות, ועבדה במרצת השנים במגוון עבודות בהתאם לצורכי המשק, במטבח בית ההבראה, בחדר האוכל, פעוטון, ובשנות עבודתה האחרונות בחנות המזכרות של בית ההארכה, לימים המלון.

סביב חג הפסח שחגגנו השבוע נהוג להעלות על נס את גדולתן של נשות ישראל בעת השעבוד במצרים. חז"ל אומרים שבשכר נשים צדקניות נגאלו ישראל ממצרים, והם מסבירים זאת בשורה של מדרשים שמעצימים את מה שמתאר במקרא בדבר תעצומות הנפש והכוחות המיוחדים שגילו נשות ישראל בזמנים הקשים. המיילדות שסירבו לציית לגזירות פרעה, מרים שדוחקת באביה, עמרם, להחזיר את אשתו, יוכבד המגוננת על משה אחרי היוולדו, בת פרעה שמשתה את משה והצלתו, וכלל נשות ישראל שפעלו בדרכים יצירתיות ובאופן נמרץ ונחרץ כדי להרבות צאצאים, ולגדלם במסירות נפש בעיצומן של הגזרות במצרים. חז"ל מתארים כיצד בזמן השעבוד במצרים הגברים בישראל לקו בייאוש משתק, ואילו הנשים היו מלאות רוח תקווה, הביטו באופטימיות קדימה, והאמינו בישועה שעוד תבוא. בעיצומן של שנות הדיכוי, בעומקן של הגזרות הן היו מסוגלות להשקיע בזוגיות, בילודה ובהצמחת דור העתיד.

הפסיכולוג הידוע ניצול השואה ויקטור פרנקל מתאר בספרו 'האדם מחפש משמעות', כיצד אסירים רבים במחנות לקו באדישות ובאפסיות ונכנעו לגורלם. הוא כותב: "אסיר המחנה התיירא מקבלת החלטות ומנטילת כל יזמה. הוא נהג כך משום שחש כי הגורל שולט בבני-האדם וכי אל להם לנסות כוחם ולהשפיע עליו, אלא מוטב שיניחו לגורל להתגלגל כחפצו. ... לפעמים היה צורך בהחלטות-בזק, הכרעות שפירושן

בחירה בחיים או במוות. האסיר היה מעדיף להניח לגורל לבחור במקומו (שם, עמ' 75).

לעומת זאת, נשות ישראל במצרים גילו עוצמה וכוח הכרעה ולא נתנו לגורל לבחור במקומו. אם להשתמש בלשונו של הרב סולובייצ'יק מבוסטון, הן הפכו את הגורל ליעוד ולקחו אחריות על עצמן ועל סביבתן. לנוח כל הקשיים במצרים הן לא וויתרו לגורל, והעדיפו להיאבק על הצמחת העתיד.

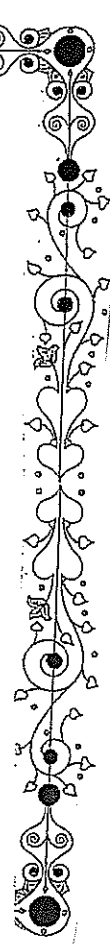
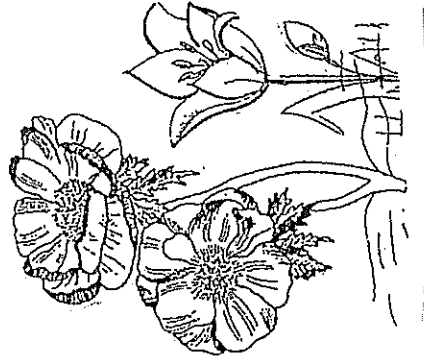
במאמרו "קול דודי דופק" בו מדבר הרב סולובייצ'יק על השואה ועל התקומה במדינת ישראל הוא כותב: "היהדות האמינה ... כי האדם בכוחו ליטול את גורלו בידו ולחשל ממנו יעוד לחיי חופש, חיים מלאי משמעות ורוויי חדות חיים; לגלגל את הבדידות בלבדיות, פחיתות בחשיבות. לפיכך הדגישה את יסוד הבחירה החופשית; לפיכך החשיבה כל כך את התבונה האנושית, שבכוחה לשחרר את האדם מהשתעבדות ... (איש האמונה, עמ' 106)."

שרה ידעה להפוך את הגורל לייעוד. היא המירה את השוטטות באירופה בעליה לארץ לחיים של בניין ויצירה, החליפה את הבדידות בחיי שיתוף ואת דירת העראי של הגלות בבית הקבע של ארץ ישראל. במקום החיים שנגדעו היא נטעה עצים ביער האורנים של כפר עציון, ובמקום הדור שנכחד במשפחתה וביהדות אירופה, היא הקימה דור חדש.

הימים המיוחדים הבאים עלינו משקפים את אבני הדרך בדרכה, אבני דרך בחייו של עם ישראל בתקופות העיצוב מחדש של המאה שעברה. יום השואה, יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, שהוא יום נפילת כפר עציון, ויום העצמאות שהוא גם יום הקמת ניר עציון, מבטאים את התחנות מהחורבן לתקומה שידעה עמנו, ואת התחנות האישיות שעברה שרה בחייה.

בהגיעי למשק פגשתי את שרה לראשונה בחנות המזכרות של בית ההארכה, ובין כל המזכרות, המזכרת המרשימה ביותר הייתה ארשת פניה המאירה, עיניה הטובות שנשקף מהן מבט אופטימי ואוהב, וחינכה הרחב והלבבי שמבטא טוב ואהבת אדם. שרה עברה תקופות קשות למן ילדותה דרך שנות בחרותה, היא ידעה יתמות וקשיי חיים, עברה שני חורבנות, הראשון באירופה והשני בארץ ישראל, אבדה את בני משפחתה בשואה ואת החברים בנפילת כפר עציון, אך למרות הכל לא דבקה בה כל מרירות, והייתה תמיד שופעת חיות ואופטימיות. היא הקרינה כוחות פנימיים רבי עוצמה שחברו לעדינות טבעית ושידרו יחס חיובי כלפי כל הסביבה. מאור פניה ילווה את דמותה בזיכרוננו לשנים רבות.

תהא נשמתה צרורה בצרור החיים.

הספד לאמא – "ט אדר ב' תשע"ד

נאמר ע"י נירה רון בשם הבנות

אמי הייתה נביאה ולא ידעה.
לא כמו מרים הנביאה הרוקדת בתופים ובמצלתניים,
ולא כמו דבורה שישבה תחת התומר ושפטת את העם,
ולא כמו חולדה הנביאה המנבאה עתידות,
אלא נביאה פרטית שלי שקטה ועקשנית,
ואני חייב לקיים את הכל וזמן חיי עובר.
אמי הייתה נביאה כשאמרה לי את דברי היום-יום,
פסוקים לשימוש חד פעמי: אתה תצטער,
זה יעייף אותך, זה יעשה לך טוב, אתה תרגיש
כמו אדם חדש, אתה תאהב את זה, אתה
לא תוכל, אתה לא תאהב את זה,
אתה לא תצליח לסגור את זה, ידעתי שלא תזכור,
שלא תשכח, תתן, תקח, תנוח, אתה יכול, אתה יכול.
ובשאימה מתה הצטרפו כל הנבואות הקטנות
לנבואה גדולה אשר תגיע עדי נבואת אחרית הימים.

מתוך "מלון הור"י"
יהודה עמיחי

הלילה נפרדנו מאמא.

אמא שלנו היקרה,

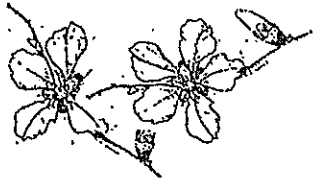
אמא שלנו הבהירה ומאירת העיניים,

זו השופעת אופטימיות ללא תקנה, זו שתמיד בוחרת לחשוב על האפשרות הטובה בכל פעם
שמחלחלת דאגה.

"אתה יכול, אתה יכול" אומר יהודה עמיחי בשירו וכך גם אמרה אמא לעצמה וגם לנו תמיד.
אמא עברה מסכת חיים מלאה וארוכה. החל מיתמות מאב בגיל 8, בעיר חוסט
שבצ'סלובקיה. עבור דרך שנות המלחמה – מחנה אושוויץ, ומחנה עבודה בפשניץ. עליה
לארץ באניית מעפלים רעועה, שנוסעיה גורשו לקפריסין כשהם במרחק נגיעה מחופי הארץ
המובטחת, צופים על אורות חיפה והכרמל. "בעיניך תביט ושמה לא תבוא". חזרה לארץ
מקפריסין, דרך מחנה עתלית, ההצטרפות לכפר עציון, תפקידה כאחות בקרבות על כפר
עציון, וסופו העגום של הכפר. ההליכה לשבי בירדן והקמת ניר עציון לזכר כפר עציון.

הו, כפר עציון.

כפר עציון היה הכל בשביל אמא, כמו גם בשביל אבא. ישוב שהיה קיים בקושי 5 שנים,
הצליח להטביע חותם ולצבוע את כל חייה של אמא בצבע של חלוציות, של שייכות, של
סולידריות, של קשר עז לעם ולמדינה מאז ועד עתה. הקשר העז לניר עציון היה לא במעט
גם בשל הקמתו לזכר כפר עציון.

אמא הייתה אישה חזקה ומעשית מעין כמוה. בכל פעם שקבלה מכה הצליחה להתרומם ולהמשיך. בכל טלטלות החיים אמרה לעצמה: אני יכולה, אני יכולה, אמרה ועשתה. העזרה לזולת הייתה חלק מובנה באישיותה. כאשר נמצא מישור שנוקק לעזרה, הייתה מתמלאת עוז וחיוניות, ענייניות ומעשיות. תמיד ידענו שכל זמן שימצא לה מישור לספל בן, לדאוג לו, היא עצמה תהיה בסדר. כך טיפלה ביצחק וביונה, בפניה ובנחום וכמובן גם באבא, במסירות, באופטימיות ובמעשיות שכה אפיינה אותה.

האופטימיות של אמא גרמה לכך שלמרות היותה ניצולת שואה, עודדה אותנו לצאת לכל טיול או מחנה, מבלי להתמלא דאגה ולחכות לשובנו בכסיסת צפרניים.

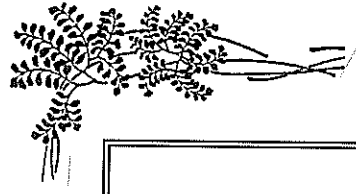
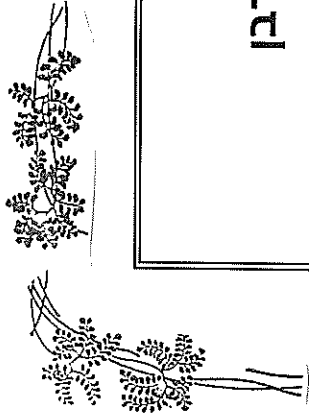
קוריוז מימי שרותי הצבאי. כשהייתי בקורס מד"סים באחד מלילות החורף הגשומים, נקרע האוהל שבו התגוררנו וכולנו נרטבנו עד לשד עצמותינו. חברותי לאוהל העלו השערות באשר לתגובת אימותיהן לאירוע. כולן סברו שאימותיהן יגיבו בדאגה וברחמים. רק אני אמרתי בביטחון: אילו אני ידעה, הייתה אומרת: לא נורא, קצת מים... ואכן כשחזרתי הביתה וסיפרתי את הסיפור, זכיתי בדיוק לתגובה הזו.

"אתה יכול" היה מוטיב מרכזי אצל אמא, סמן דרך אמתי. משהרגישה שתמריץ זה אינו עומד עוד בפני הקשיים שבחיי היומיום, בחרה לפנות את הבמה.

תודה לך אמא על היותך אמא נפלאה וסבתא נהדרת.

לכי בשלום ונחיי בשלום על משכרך.

אנחנו אוהבים אותך מאוד וכבר מתגעגעים.

לנירה רון
לרבקה דובדבן
למיכל ליברמן
ולבני המשפחות
אתכם באבלכם הכבד במות
יקירתכם – חברתנו
שרה שיפמן ז"ל

עם שאר אבלי ציון וירושלים תנחמו!

אַשָׁא

רִשָּׁא מִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ

וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ

וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ

וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ

וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ

וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ

וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ

וְיִשְׁמַע

וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ

וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ

וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ

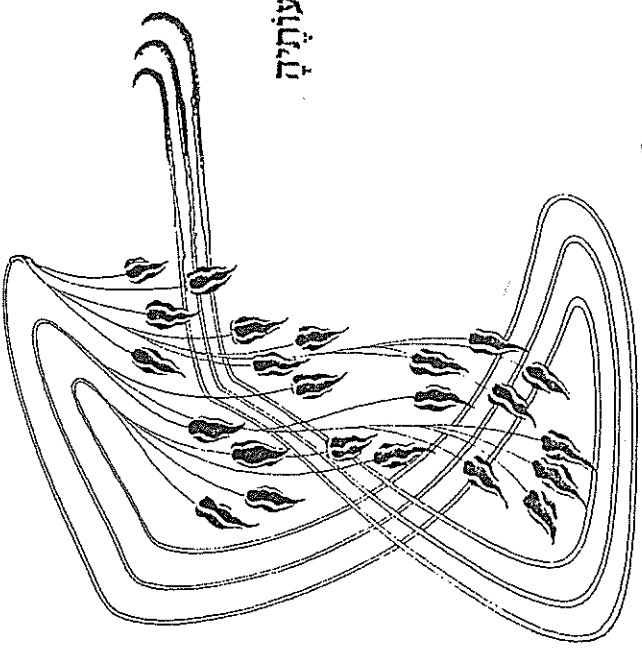
וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ

וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ

וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ

וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ

וְיִשְׁמַע מִלְּפָנֶיךָ יְיָ

כתובת בת מילה אחת על גלסקמה

”אשָׁא”

הבת רבקה דובובן ב-30 למחרת

אמא

קשה לי לכתוב על אמא.

קשה מאד לקבל את הסופיות של האובדן, קשה להשתמש בדיבור בלשון עבר. קשה לאמץ בהקשר של אמא, את הביטויים המתמחבים למי שאינו חי (זיכרונה לברכה, המנוחה וכד').

אני מרגישה כה קטנה ליד אמא, מול מסכת חייה העמוסה מול הכוחות, האומץ והנחישות שגילתה.

מפחיד אותי לדבר על אמא בנוסבות אלו, שמא אקטין, שמא אפחית, שמא אשמיט כמעט בבחינת "הנני העני ממעש..."

איך אוכל לתאר את דמותה של אמא ?

האם לדבר על המראה של אמא: אשה יפה, בהירת עיניים, קורנת ומאירה. צעירה בגופה ובנפשה. לבושה בטוב טעם, משרתת שמחת חיים וחיוך תמידי נסוך על פניה...

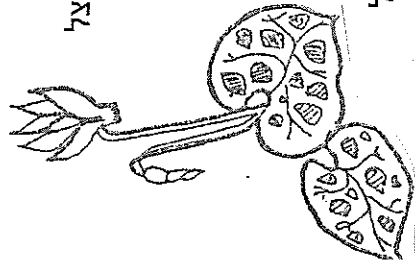
אולי לדבר על החיוניות של אמא. על העובדה שעד לאחרונה, כשבגידת הגוף ובעיקר הלב, כבר הכבידה, הכל עניין וסיקרון אותה, כל ספר וכל מאמר. בקיאה בעגמון ובביאליק, בגדולי הצויר ובמשוררי ישראל. לא מפסידה שום טיול, שום הצגה, שום שיעור, שום הרצאה, שום חוויה. רוצה לבלוע את העולם.

ומה באשר לעובדה שאמא היוותה לנו דוגמא בלתי פוסקת להתנדבות. שהתנדבה שנים רבות ברמב"ם, במסגרת יע"ל, שסייעה מכל הלב באדיקות ובדבקות לבני משפחה וחברים חולים, שנזקקו לעזרתה ואף סייעה לאבא בשנותיו האחרונות, בצורה מכובדת ומכבדת, בלי גבולות, בלי תלונה, בחיוך ובאהבה.

האם העניין הוא הילדות המאושרת שאמא ובאא העניקו לנו. בבית שמח ובריא, בו לא חסר דבר על החינוך להסתפקות במועט ושמה שיש - זה די והותר. ילדות שנצרכה בנו כתקופה כה שמחה.

או שמא העובדה, שאמא, במודע ומתוך כוונה. נתנה לנו מרחב. שהיא לא גוננה עלינו יתר על המידה ושבששונה מהמצופה מניצולת שואה, עודדה אותנו לצאת לכל טיול ומחנה, בלשונה, בסיפור חייה: "השתדלנו שהבנות לא תרגשנה שהן גדלות בצל השואה או בצל מה שארע לנו בכפר עציון. עשינו הכל כדי לתת להן חיים רגילים, שאינם בצל של שום אסון. היה לנו חשוב לגדל את בנותינו עם זיקה עמוקה מאד לארץ ישראל וכך גם הצלחנו".

אולי העיקר הוא הבית הערכי בו גדלנו. בית שמחנך להיות קשוב לזולת. בית פוליליסטי ומאוזן, שמחנך לדרך האמצע או שביל הזהב, תוך לימוד עמדת האחר וכיבודו. לא דתי מידי, לא לאומני מידי. לא תחרותי מדי. בית צמח, במובן הטוב של המילה.

אבל גם הזוגיות הנפלאה עם אבא. זוגיות שבבסיסה אהבה, תבחות, כבוד הדדי, הומור ותמיכה בעת צרה, לכל אורך שנים שנות חייהם המשותפים. זוגיות שהיוותה עבורם מודל לחיקוי.

ואולי זו העברית הרהוטה של אמא. שפה שאמא למדה ושיננה כבר בעת ההכנה לעליה לארץ. אמא נהגה לספר, שכשנכנסה לראשונה לחדר האוכל בכפר עציון, ואחת החברות הוותיקות ממנה פנתה אליה באידיש, היא השיבה בפליאה: "מה את לא יודעת עברית?"

או שמא העניין הוא דבר היותה של אמא אופטימית ללא תקנה. עם הכישרון הבלתי נתפס שלה, לא לדאוג ולהאמין בסוף טוב. על השיעור באיך לא להישר, לא ליפול ולהאמין, שאם רק רוצים, הכל אפשרי ובסופו של דבר הכל יסתדר.

ומה בדבר היותה של אמא מעשית ובעלת עוצמה שקטה. כזו שלא מאבדת את העשתונות, תמיד יודעת מה לעשות וכל זאת בשקט, כאילו לפעול בדרך שפעלה, זה הדבר הכי טבעי, טריוויאלי וברור.

ואולי זו תחושת הגאווה, שהייתה מנת חלקנו, על היותנו חלק ממשפחת כפר עציון, שלה מורשת גבורה כה מכובדת ומערכת, על היותנו בנותיהם של מקימי ניר עציון, שאף היא יקרה מאד לכולנו. הרגשת השייכות והסולידריות, שכל כך נעימה ומחבקת.

אולי זה עצם היותה של אמא אמיצה ונחושה. כזו שמעדיפה תמיד את המסלול מלא המשמעות, על פני זה שמוביל אותה לחיי רוגע ונוחיות. כך, בהליכתה, בזמנו, לכפר עציון, שהיה מצוי אז במקום נידח ומרוחק, אשר מבחינה חומרית (להבדיל מהבחינה הרוחנית והחברתית) החיים בו היו קשים, בשמשה כ"אחות" בתקופת הקרבות בכפר עציון, הגם שלא הוכשרה לכך והבחירה בהצטרפות לקבוצה שהקימה את ניר עציון, הגם שיכלה לבחור להיקלט בקיבוץ מבוסס ומסודר.

כל אחד מהאמור לעיל וכולם ביחד, מרכיבים את אישיותה המדהימה של אמא.

אך אולי הדבר המופלא ביותר בעיני באישיותה של אמא, העולה מכל מהאמור לעיל, הוא עצם היותה "הישראלית החדשה".

הגם שאמא נולדה בגולה וחיותה בה כמעט רבע משנות חייה, היא שמה את הגלות מאחוריה, והתנהגה כאילו החיים שלה התחילו כאן בארץ כעברית לכל דבר.

אמא היא הישראלית האולטימטיבית, שנולדה מתוך זוועות השואה והחורבן, ושביחד עם אחרים קמה מעפר ועשתה את כל הדרך מהיותה ה"הודי החלש", "המובל כצאן לטבח", לנוקטת יוזמה וללוחמת אמיצה.

אמא היא כצוק איתן. כזו ששום דבר לא שובר אותה, ומכל דבר היא קמה ומתחזקת. כזו שרואה בארץ ישראל מקום בו מתגאים. מולדת, למענה מתגייסים, עליה נלחמים, ובעת הצורך גם מפלים. כזו שנופי הארץ ממיסים את לבה, ששירי משרוריה מרגשים אותה. כזו שמדברת בשפת הארץ. כזו שבקראה בתולדות הארץ, שחיה את מה

שקורה בה, שמתעניינת לעומקם של תופעות ומאורעות, כזו שמגדלת ילדים בלי חרדה, כיאה לילדים שגדלים במולדת.

אני מקווה שאמא ידעה כמה אנחנו גאים בה.

קשת רחבה של רגשות ותחושות הם מנת חלקי בימים אלו. לסיים, רציתי להגיד עוד משהו על הרגשה אחת שלי. מבחינות מסוימות, היינו משפחה אשכנזית טיפוסית. לא מחצינים רגשות, לא מרבים בחיבוקים ונשיקות, משתדלים להמעיט בשבחים ובחממאות. ודווקא עכשיו, אחרי השנים האחרונות, בהן למדנו לחבק בכיף, התרגלנו לתת נשיקות חמות ואמתיות, למדנו להגיד בפה מלא כמה אנחנו אוהבות, ואפילו לחלק שבחים ומחמאות, הגיעה הפרידה, שהשאירה חלל כה גדול ורצון עז לעוד...

אמא, אבא, אנחנו אוהבות... מתגעגעות...

שרה נושאת את ברכת המשק ביום העצמאות

דברים שנאמרו באזכרת ה-30

הנכד נעם רון

סבתא שרה לא הייתה אמורה למות.

היא גם לא הייתה אמורה להזדקן.

עד שסבא נפטר אני לא זוכר כמעט שום שינוי בדמותה. תמיד הייתה אישה יפה ואצילית. קומתה זקופה, נמרצת. שופעת בטחון ויודעת תמיד בבירור וללא כל ספק מה היא רוצה ולעיתים קרובות גם מה אחרים רוצים. אישה שחוסן גופני ונפשי היו כמעט ההגדרה העצמית שלה. סבתא מעולם לא גילתה סימן של חולשה, כאב או "אוש". האופטימיות ותחושת הביטחון שהשרתה על סביבתה, על אף ואולי דווקא משום מאורעות החיים הקשים שעברה, היו מעוררי השתאות.

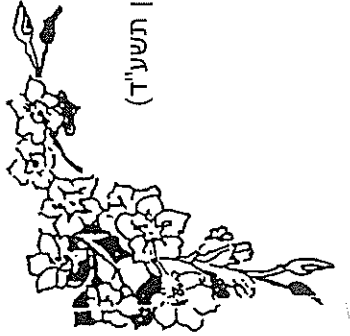
עבורי היא תמיד תהיה סמל של כוח ועוצמה בלתי נתפסים. כשאני מעלה את דמותה בעיני רוחי אני לא יכול לראות אותה אחרת- לבושה מגוון אבל גם אם אנסה לחשוב עליה ואיתנה, מישירה מבט. אני יודע כמובן שזה מגוון אך גם אם אנסה לחשוב עליה באושיץ, או בבית החולים בזמן ההתקפה על כפר עציון אני פשוט לא מסוגל לדמיין אותה אחרת. גם בתמונות הישנות באלבום לשווא תחפש בתווי פניה רמז ליאוש או לחולשה.

לכן, באמת ובתמים, חשבתי שגם הזקנה, החולי והמוות לא יוכלו לה. הרי מספיק מבט נוקב אחד מעיניה התכולות ומלאך המוות חוזר בבושת פנים למקומו. בשנים האחרונות סבתא טיפלה במסירות אין קץ ובאהבה בסבא. ראינו שוב ושוב כיצד המעשיות, האופטימיות והסירוב העיקש של סבתא לתת ל"יאוש מקום חיצוק את סבא והאריכו את ימיו.

לאחר שסבא הלך מאתנו נראה כי משהו, בעוצמה ובכוח האדירים שלה בכל זאת, נסדק. גילנו פתאום סבתא רכה יותר, רגשנית ואפילו, לעיתים, חלשה, עצובה ומהרהרת. יחד עם זאת נראה כי הפגיעות הלא מוכרת הזו פתחה גם צוהר לגילויי רגשות, אהבה והתפעלות חזקים מאי פעם לבנותיה, נכדיה וניניה. רגשות שתמיד היו שם כמובן, אך נראה שבשנותיה האחרונות הם קיבלו ביטוי משוחרר הרבה יותר. סבתא, אני יודע כמה כבודך העצמי היה חשוב לך. כמה חששת לאבד את עצמאותך. כמה חשוב היה לך ללכת ברגל, אפילו במחיר של סיכון בריאותך וגערותיה של אמא. כמה קשה היה לך להזדקק לעזרה. כשרותי המקסימה הגיעה וסעדה אותך בהרבה סבלנות ורוחם, הערכת את העזרה כמובן, אך נראה כי השינוי הזה, שהבנת כי הוא בלתי נמנע, היה יותר מדי עבורך. חששת מהבאות ונראה כי האשפוז בבית החולים היה תוצאה של החלטה שגמלה בליבך ולא אירע שקרה לך. גם ברגעיך האחרונים, נראית בעיני חזקה והחלטיית, לא חלשה ולא מובסת.

הלכת מאתנו, כפי שנזכר אותך תמיד. גאה, אצילית, יפה, שופעת בטחון וכח. אני לא יודע אם יש משהו אחרי המוות, סביר להניח שלא. אבל מאז שהלכת מאתנו אני לא יכול שלא לדמיין את הפגישה שלך עם סבא. את עיניו החמות נקוות דמעות, את החיוך מלא השמחה שלך, את לחיצת היד המבוששת שלכם, את ידו מלטפת את פניך.

(אפריל 2014, ניסן תשע"ד)

דברים שאמרת בשלוישים לסבתא:

הנכדה שיר ליברמן

מאוד קשה לכתוב לך סבתא, כשאת אינך אתנו.

מאוד מוזר שאת אינך אתנו.

בתחושתי נסעת לאיזו נסיעה ארוכה, ממנה בודאי תשובי בקרוב, וקשה לי מאוד בכל פעם שהידיעה כי הלכת לצמיתות פוגשת אותי מחדש...

הפרידה ממך, סבתא, הייתה לי קצרה מיד, מפתיעה.

שבועיים לפני אשפוזך נסעתי עם אמא לבקר אותך בניר-עציון. מי ידע אז שזה יהיה הביקור האחרון בו אראה אותך מתפקדת, צוחקת, חוזרת 100 פעם על אותו משפט, מתעניינת בעומר שלי, ומבקשת לראות שוב ושוב תמונות שלה בפלאפון.

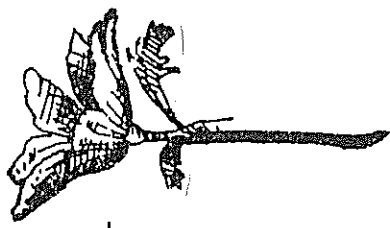
באותו ביקור גם שזרנו מחדש על חוט חרוזים של שרשרת שהתפרקה לך. ממש זמן איכות יחד...

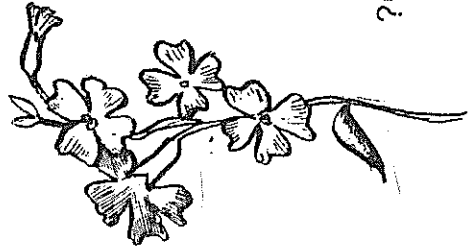
וכמו תמיד היית "מתוקתקת". תמיד היית מטופחת, וככה גם אזכור אותך-

שער בלונדיני מסורק, ציפורניים מסודרות ויפות, נעליי "אולסטאר" מגניבות, ובגדים שלא מביישים אף היפסטר תל-אביבי...

בשנים האחרונות לא הקפדתי לבקר אותך לעיתים קרובות. תירצתי את זה בקושי שבמרחק. אבל זיכרונות רבים ונעימים נשארו לי ממך:

- אני זוכרת אותך מורחת אודם על שפתייך, ומהדקת אותן מיד בטישו מקופל, סופגת את העודף...
- אני זוכרת אותך מיישרת היטב את האפודה החומה שלך ומסדרת את החצאית לפני הישיבה...
- אני זוכרת אותך מחלקת לנו אוכל בצלחות, בשבתות בהן ביקרנו, ובסופן מוזגת לנו ליפתן בכוסות...
- אני זוכרת אותך נחה לך בצהריים בסלון, כשעיתונ ענק מכסה את פנייך...
- אני זוכרת אותך לוקחת אותנו לברכה בתור ילדים, ואת כובע הרחצה המצחיק שהיית חובשת...
- אני זוכרת אותך ואת סבא נסעים באוטובוס עד אלינו לאלקנה, לבקר בשבתות. כמו תיכוניסטים, לא מתפנקים כלל...
- אני זוכרת אותך באותו מוצ"ש, כשהייתי בכיתה י"א, מספרת לי ולאמא את סיפור חיך. סיפור מרתק ומרשים. סיפור שלא יאומן שאמתי. לא יאומן שעברת את כל התלאות אותן סיפרת.

איך שרדת את היציאה מהבית ואת הפרידה מהמשפחה?
 איך שרדת את הנסיעה ברכבות הנוראיות?
 איך שרדת את העבודה במחנות?
 איך שרדת את תלאות המסע לארץ?
 איך שרדת את הפרידה מכפר עציון על כל נופליו, ואת השבי הירדני?

כל אותם קשים עליהם סיפרת לי, חיזקו בי את המחשבה שאת גיבורה!

גיבורה במראה עדין, מתקנת, צנוע ואוהב.

אבל גם גיבורים כנראה מתעייפים. ואחרי שסבא, בו טיפלת במסירות, נפטר, גם את לאט לאט התחלת להיחלש. וכשהגיע הזמן להביא גם לך מטפלת - זהו הרגע שבו כנראה החלטת, שהגיבורה שבך צריכה גם להיפרד.

החלטת - וביצעת...

קשה להיפרד ממך סבתא.

מוזר להיפרד ממך.

והמחשבה היחידה שמעודדת מעט היא הידיעה שלא סבלת זמן רב.

נשאת חזקה ויפה.

ועזבת בכבוד...

לזכר החברה הטובה שלי שהלכה לעולמה

דבורה כהן (אזוי)

מספר ימים לאחר פטירתך, שרה, היו לי נדודי שינה. התעוררתי ב-4 בבוקר ולא יכולתי להירדם. הרגשתי צורך לדבר אליך ועליך. "שבתי וכתבתי לך מכתב על זיכרונות משותפים, חלקם עצובים וחלקם ברוך ה' גם שמחים. וכך כתבתי:

שרה יקרה,

אני בטוחה שטעית בדרך. רצית לבוא אלי כרגיל, שכנה טובה שלי, אלא בגלל שהייתי בבית חולים ולא הייתי בביתי, הלכתי לכיוון אחר. לא הייתי שם לצידך כדי להגיד לך שמקומך אצלנו על-יד יולי ועל-ידי. לא נפרדנו כמו שעשית עם אחותי מגדה כמה ימים לפני מותך.

את מאוד חסרה לנו. בשבת הראשונה שלנו בבית, וילי לא הפסיק לציין איך נהגת לבוא אלינו בכל שעות היום. עד היום אני רואה אותך יושבת בכורסה ואני שומעת את קולך דואגת לי כשלא הרגשתי טוב.

כמה טוב היה לנו לשבת בסלון שלנו ולחלוק חוויות נעימות ולספר סודות על נין שעתידי להיוולד. דיברנו על המשכיות הדורות בצד דברים קשים שהיו לנו בחיים.

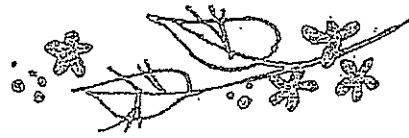
תמיד היית כנה וישרה ולא נרתעת להגיד לי שהחברות שלנו טובה, אבל עם פנינה בן סירא יש לך קשרים רגשיים עמוקים יותר, קשרים מיוחדים הקשורים לעברכם המשותף בכפר עציון. אני הבנתי זאת, אבל אחרי מותה של פנינה התקרבתנו בנפשנו ובחוויות המשותפות והדומות שלנו.

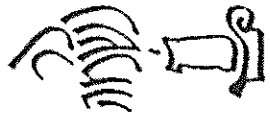
חלקנו גורל משותף בהבדל אחד שלי נשארה לאחר המלחמה משפחה גדולה. אנחנו נשארו עשרה אחים ולך היה רק אח אחד. הרבה דיברת על כך שנשארת לבד בארץ אחרי תלאות ונדודים. כמה קשה היה לך לחשוב על כך שנתר לך רק אח אחד, צבי, וגם הוא רחוק ממך פיזית.

במהלך חיינו בנינו עציון עברנו מספר מקומות מגורים ותמיד איכשהו רצה הגורל שנהיה שכנות.

ועכשיו מי יפתח לי את הדלת מוקדם בבוקר כדי לתת לי כוס חלב, אם אצטרך? למי אכנס לבקש כוס קמח, אם יחסר?

בנות יקרות, תתנחמו בכך שהיו לאמא חיים יפים עם אביכם היקר, זכרוננו לברכה, שהיא הייתה אהובת ליבו. ואתכן, החברות שלי תימשך.

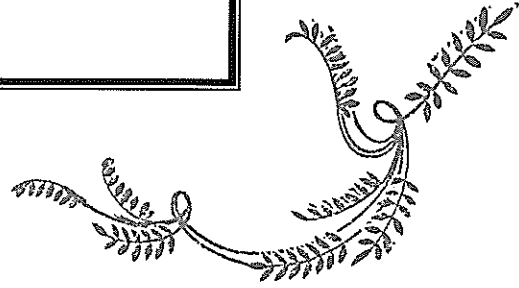
לִזְכָּרָתוֹ

- ו' באדר ב' תשי"א
 - כ"ו באדר תשי"ג
 - ה' באדר ב' תשמ"ו
 - י"א באדר תשמ"ח
 - א' באדר תש"ן
 - כ"ב באדר א' תשנ"ז
 - ט"ו באדר תשנ"ח
 - ט"ו באדר תשנ"ח
 - ב' באדר א' תשס"ה
 - כ"ז אדר א' תשס"ח
 - כ"ו אדר תשע"ג

שלום דב בירנבאום ז"ל
 מנחם יעקב ז"ל
 מניה מאוב ז"ל
 מאיר קולמן ז"ל
 יוסף לוי ז"ל
 חיים זוהר ז"ל
 איפה (אולגה) גולדשטיין ז"ל
 ישראל בן ארי ז"ל
 יונה בן סירא ז"ל
 משה לוי ז"ל
 יהודית רייך ז"ל

- י' בניסן תשמ"ז
 - י"ט בניסן תשכ"ה
 - כ"ז בניסן תשל"ה
 - כ"ט בניסן תשמ"ב
 - כ"ב בניסן תשמ"ה
 - כ"ב בניסן תשנ"ג
 - ו' בניסן תשנ"ז
 - ט"ו בניסן תשנ"ז
 - ו' בניסן תש"ס
 - י"א בניסן תשע"א
 - כ"ו בניסן תשע"ב

יצחק כספי ז"ל
 אברהם וייס ז"ל
 שלמה דובדבן ז"ל
 ישי שטייך ז"ל
 דבורה פלבינק ז"ל
 ברוך פריפלד ז"ל
 חיה פינה ברק ז"ל
 זהבה שורץ ז"ל
 אבי שורץ ז"ל
 מיכאל טאליאקוצו ז"ל
 חנה הילך ז"ל

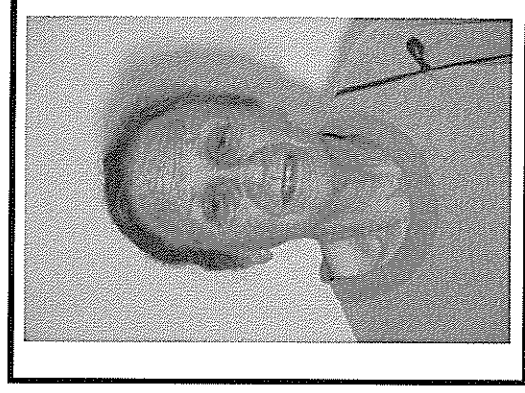

אהובה שהם ז"ל

נפטרה

כ"ח ניסן תשע"ד, יום השואה

28.4.2014

דברים לזכרה של אהובה שוהם ז"ל

הרב חנן לוביץ

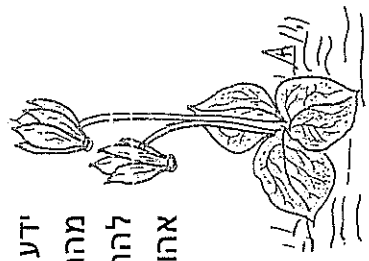
הידיעה על פטירתה של אהובה ז"ל הכתה אותי בתדהמה והלם. היא הסתלקה מאתנו בחטף, בלא שהיו כל סימנים מוקדמים, ובלא שהייתה לנו הזדמנות להיפרד בדרך כלשהי. במחשבה שניה דומה שלפחות במותה הגשים בורא עולם את משאלות ליבה. היא זכתה למות מבלי שעברה תקופות של מחלה קשה, והובאה לקבורה מבלי שהאריכו בהספדיה. אהובה שמידת הצניעות הייתה נר לרגליה, אכן לא רצתה שירבו לדבר בשבחייה.

ברם, בחייה לא תמיד זכתה אהובה להארת פנים ולהגשמת משאלות. היא נולדה למשפחה טובה בירושלים של טרום-מדינה. אביה, דר' יששכר יואל, היה מומחה לשפות שמיות, ונושא עבודת הדוקטורט שלו היה: 'ביקורת היסטורית פילולוגית של תרגום התורה הערבי לרב סעדיה גאון'. הוא למד בישיבות והוסמך לרבנות, ובמשך 42 שנה היה מעמודי התווך של 'בית הספרים הלאומי' בירושלים, ופעמיים אף התמנה למנהל הכללי של הספרייה, אולם בכל פעם התנה את המינוי בכך שיהיה זמני, עד שיימצא מנהל אחר, משום שהעדיף להתרכז בנושאים הספרניים ולא הניהוליים.

ברם, כשהייתה אהובה ילדה בת ארבע עשרה לקתה אימה בשיטוק, דבר שהקשה מאוד על החיים בבית. ההורים נאלצו לשלוח את אהובה הרחק אל 'כפר הנוער הדתי' בכפר חסידים, שם החל להירקם החיבור שלה לעולם ההתיישבות החקלאית, והתפתח בה הרצון לעשות למען 'ישוב ארץ ישראל'.

אהובה המשיכה בלימודי אחיות בבית החולים 'ביקור חולים', והייתה לאחות מוסמכת, אולם היא בחרה לעזוב את העיר ולהתיישב בכפר דרום, שם עבדה כמטפלת בגני הילדים. בכפר דרום הכירה אהובה את בן-זוגה לחיים, יוסף ז"ל. יחד הם הצטרפו

לאחר מלחמת העצמאות ליישוב בני דרום, וממנו עברו באמצע שנות החמישים לניר עציון. אהובה עבדה גם בניר עציון בגני הילדים, ובהמשך ניהלה שנים רבות את ספריית הילדים במשק, והייתה אחראית על הטיפול האורתודוקסי של כל ילדי ניר עציון, וכן בתפקידים נוספים הקשורים בתחום הבריאות.

אירוע קשה חוו אהובה ויוסף כבר בשנותיהם הראשונות במשק, כאשר בשריפה גדולה שפרצה בשנת 1958 נשרף צריף המגורים שלהם על כל תכולתו, והיא עם משפחתה נותרו בחוסר כל.

האסון הכבד היכה באהובה לפני כשבע עשרה שנים, כאשר אישה יוסף השיב נשמתו לבורא. אף הוא נפטר במפתיע מהתקף לב למחרת יום העצמאות תשנ"ז. בלילה האחרון לשבעה, שעות אחדות לפני שעמדו בני המשפחה לקום מאבלם, לקה בליבו הבן הבכור יאיר, ונפטר אף הוא. אובדן הבעל והבן בתוך שבוע היה מעין גזירת איוב קשה מנשוא. דומני שמאז היה דוק של עצב נסוך על פניה של אהובה, והיא נאלצה להתמודד באופן מתמיד עם כאב עמוק שקשה להכיל.

אהובה ידעה כאיוב לא להתריס כלפי שמים. היא נהגה לומר שאין אנו מבינים דרכי של בורא עולם, ולכן אין טעם לעסוק בחיפוש אחרי הסברים לאסונות. בתודעתו, דמותה של אהובה התחברה לדמות תנכית אחרת, זאת נעמי ממגילת רות. נעמי יצאה עם בעלה אלימלך למאב, שם שכלה את אישה ואת שני בניה. כששבה משדי מאב אמרה לנשות בית לחם: "אל תקראנה לי נעמי, קראנה לי מרא, כי המר ש-ד-י לי מאוד" (רות א, כ). נפלו פניה של נעמי, רוחה נעכרה, אולם בהמשך המגילה אנו מגלים שהיא המשיכה לתפקד, ניהלה אינטרקציה חברתית עם שכנותיה, והיטיבה לכלכל את מעשיה. גם אהובה השכילה למרות המריחות הבלתי נמנעת שחשה בעקבות אסונותיה, להמשיך לתפקד, להיות בקשר חברתי מתמיד עם שכנותיה ולנהל אורח חיים של תורה ומעשים טובים.

נעמי של מגילת רות נקראה בשם זה על שום שהייתה נעימה במעשיה (מדרש רות רבה). כמוה, גם אהובה הייתה נעימה במעשיה ואהובה לבריות כהליכותיה. דיבורה עם אנשי המשק, מבוגרים כמו גם ילדים, התאפיין תמיד בנעימות ובעדינות. היא לא אהבה לדבר על עצמה, אולם הרבתה להתעניין במה שעובר על חברותיה. הקפידה לבקר חולים ולדאוג לכל אדם שהיה בקרבתה להתעניין ראוי לציין שלאחרונה הלך לעולמו בן המשק אלי פריד ז"ל. אלי שהיה יתום והתמודד עם קשיים שונים, היה בנערותו בן בית בבית משפחת שוהם, ויוסף ואהובה דאגו לו כבן. אהובה הייתה אשת ספר בעלת ידע רב במקורות היהדות, המתעניינת בעניינים שברוח. היא הייתה כל השנים מהמשתתפות הקבועות בשיעורים בתנ"ך ובמחשבת ישראל, והקפידה תמיד להתשמש בתאריכים עבריים. נפרדנו מאישה יקרה, צנעה ונעימת הליכות שהייתה אהובה על משפחתה ועל חברותיה. יהי זכרה ברוך!

דברים שכתבה הנכדה, נטע שהם, בתו של אמנון, ל "סבתא אהובה" שנפטרה בטרם עת בגיל 85.

פורסם בעמוד הפייסבוק של נטע (נטע נולדה ביום העצמאות לפני 21 שנה):

סבתא, די מתאים לך ללכת ביום שגם ככה הוא עצוב כדי לא "לבזבז" לנו ימים של שמחה, כדי לא ל"הטריח" אותנו כביכול ביום רגיל.

סבתא שלי היקרה אולי זה קצת לא לעניין לכתוב מכתב פרידה כפוסט בפייסבוק שאת בכלל לא יודעת מה זה, אבל מצאתי בזו משהו קצת משחרר.

סבתא, קמת היום בבוקר כרגיל פתחת חלון שתית קפה של בוקר ואז הלכת לך לספה, נשכבת שם ולא קמת. שמעתי שנראית כל כך נינוחה ושלווה, כל כך שמורה ומטופחת כהרגלך בגיל 85 עם שיער חום בהיר, טבעי, ארוך וחלק אסוף בגולגול כשכל שיערה מונחת בדיוק במקום. ידיים קטנות ועדינות, עם ניחוח של קרם ידיים

שתמיד בסוף אני לוקחת לך אותו...

שמרת על עצמך כמו על כל דבר שהיה לך בבית, כמו הטוסטר המשוכלל שקיבלת מדוד באמריקה לפני 60 שנה ועדיין נראה כאילו רק אתמול הוצאת את זה מהארזרה. או כמו המכתבים שכתבו לך הילדים שלך לפני 50 שנה, שהדפים עדיין לבנים.

סבתא, את כזאת עדינה, כזאת מסודרת שלפעמים זה מפחיד, היקיות הגרמנית שלך. אפילו ששכבת על הספה הכל היה כל כך נקי, חוץ מכוס הקפה של הבוקר שאותה לא הספקת לשטוף ..

אני מצטערת כל כך שלא התקשרתי אליך אתמול לומר לך תודה על המעטפה ששלחת לי ליום הולדת, דחית את השיחה כי הרי זה ברור שסבתא אהובה תחייי עד גיל 100, אמרתי לעצמי שיש לי עוד 15 שנה לומר לך תודה... אבל כנראה הייתי אופטימית מידי, וזה עדיין לא נקלט לי שאת פשוט כבר לא נמצאת אתנו, שלא תתקשרי אלי יותר, מפחיד איך אנשים נגמרים בשנייה אחת. גם כנראה התקופה הזאת הכניסה אותך לחץ משום שהתקופה הזאת תמיד הייתה לך קשה, שבוע הבא זה אזכרה לסבא וליאיר שגם אחרי 17 שנה למותם זאת תמיד תהיה אותה תחושה קשה ומועקה בלב... לאבד את בעלך בפתאומיות, לעשות לו לוויה ושבעה ובתום השבעה לראות את הבן שלך מחוסר הכרה על הספה, בדיוק במקום שבו את נשכבת מחוסרת הכרה זה בטוח לא קל. אבל סבתא היום ראיתי אותך עטופה בסדין לבן וכל כך טהור ונקי, ראיתי איך הסדין עטף לך את הגולגול, את הרגליים הארוכות שלך ואת הגוף העדין שלך.. איך כיסו אותך בפרוכת ואיך הניחו אותך בתוך הקבר, בהיתי בך, קיוויתי משום מה שאולי נצליח לראות איזה נשימה מבעד לסדין, אבל שכבת שם ולא זזת.

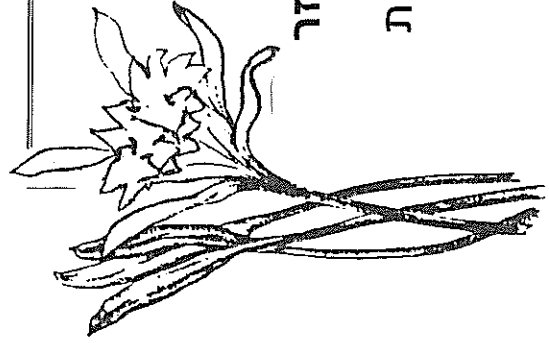

שמו אותך באדמה צמוד לסבא יוסף וליאיר, וחשבתני לעצמי שסוף סוף אחרי 17 שנה את שוב שוכבת ליד בעלך, אחרי תקופה כל כך ארוכה שבה ישנת לבד את שוב נחה לצד בעלך, והפעם זה לנצח. היית כל כך בריאה וכל כך יפה וחיננית, החיים שלך היו מלאים וטובים, נולדת פה ומעולם לא יצאת מכאן. ותמיד עיצבן אותך שלא מלמדים מספיק על הארץ ועל ההיסטוריה או התורה... היית כזאת שנונה וחכמה ועם חיוך מדהים.

לא רצית בחיים להגיע למצב סיעודי, תמיד פחדת מזה, אף פעם גם לא רצית ללכת לבתי חולים או לקחת כדורים. אז אפשר להגיד שהלכת בשיבה טובה, כמו שכל אדם היה רוצה ללכת לעולמו. וכמובן נקייה כל כך ומטופחת. סבתא, עכשיו זה הזמן שלך להיות עם בעלך ועם הבן שלך שם למעלה. אז כשאני אגיע לגיל הזה שבו אני אלו לעולמי אני אחפש אתכם שם, את לא תזיה אותי כי אני אהיה מקומטת אבל אני בטוח אזהה אותך ושם אני אגיד לך שאני מצטערת שלא התקשרתי אליך ביום ההולדת שלי לומר לך תודה ולתת לך נשיקה. אני אוהבת אותך סבתא ומתגעגעת אליך מאוד מאוד!

תודה סבתא על כל דבר שעשית והיית. תנוחי על משכבך בשלום ובשלווה.

לאמנון שהם

לעפרה מתן

ולמשפחות שהם, מתן ומזר

אתכם באבלכם הכבד במות

יקירתכם – חברתנו

אהובה שהם ז"ל

עם שאר אבל, ציון וירושלים תנוחמו!

דברי פרידה מדודתי אהובה

מיכל צור בת אחותה

הלכת מאיתנו בין יום הזיכרון לאבא שלך – סבא יששכר לבין יום הזיכרון ליוסף ויאיר אהובייך, שנפרדו ממך לפני 17 שנים.

סבא יששכר הקפיד לקרוא לך אהובה (במילרע) ואנחנו קראנו לך סתם אהובה. היית האחות הבכורה של אמא שלי, נחמיה ויהונתן. עם אמא עברת את תקופת הילדות והנערות בירושלים ובכפר הנוער הדתי ואת ראשית בניית משפחתך בבני-דרום, צמודות דלת ליד דלת. מכפר הנוער הדתי ירדת עם בני מחזורך לכפר דרום שבנגב, שם פגשת גם את אבי שבמהלך הזמן הפך להיות גיסך.

ילדים בכורים הם לרוב ילדים ממושמצעים, ולכן שמעת בקול אביך ועזבת את כפר דרום בנגב כדי ללמוד לימודי אחיות מעשיות בירושלים, למרות שממש ערב העזיבה החלה חברותך עם יוסף. בתום תקופת לימודיך, כשחזרת לבני-דרום, היית בתפקיד "אחות תינוקות". לאחר מספר שנים החלטתם, את ויוסף, לעזוב אותנו – השכנים הצמודים, ולעבור לניר-עציון.

בשיחתנו האחרונה בערב פסח, סיפרת לי כמה השתנתה הסביבה סביב ביתך: שכנותיך הולכות ונעלמות ואת מרגישה בודדה. כמו שאומר יעקב שבתאי בשירו "שיר ההד":

"ערב יורד ובגיא דמדומים

טיפסתי בודד בשבילים אדומים

שירי מתגלגל במדרון: הן, מה בודד

והד לי ענה מהרי ניר עציון

הן, מה בודד, בודד, בודד... "

עפרה ואמנון היקרים, גם אבא, גם יאיר וגם אמא נלקחו מכם בחטף. כולנו אבלים ועצובים ביחד אתכם. נשאר רק לומר "המקום נחם אתכם עם שאר אבלי ציון וירושלים".

אהובה דודתי היקרה והאהובה, בשמי ובשם כל משפחתנו המורחבת אני נפרדת ממך. נוחי בשלום על משכבך.

אוהבת אותך,

מיכל.

28.4.14

"אהובה אהבתי"

ברכה (רופאת השיניים)

כך קראתי לך מזה כ- 34 שנה מאז אותו יום בו קלטת אותי לעבודה במרפאת השיניים בניר עציון, וכך הרגשתי כל אותן השנים - אוהבת ואהובה, על ידיך ועל ידי בעלך יוסף ז"ל. תמיד נתת לי תחושה של בית פתוח, של קירבה ואכפתיות, דאגתם לי כאילו הייתי עוד אחת מבני משפחת שוהם. וכפי שעופרה קראה לזה: היית "כמעט אחותי".

ימי עבודה שלי בניר עציון, היו ל"הפנינג" של החלפת דעות בנושאים פוליטיים וחברתיים, היית מביעה את מחאתך על עוולות חברתיות ועל אנשים שמקצינים ולוקחים את הדת שלנו רחוק מיד, ובמיוחד חרה לך - שיבוש הלשון העברית הצחה על ידי הנוער חסר ההשכלה ודוברי הסלנג למיניהם.

לעיתים היית מביאה לי גזרי עיתונים ובהם מאמרים פיקנטיים על אקטואליה או על נושאים דנטליים. פעם אף הבאת לי מכתב שכתב לך אביך ז"ל, מעין צוואה, ובו הוראות של הרמב"ם לבחור ב"שביל הזהב" של החיים.

אך יותר מכל אהבתי את "חבורת הזמר "שלם. תוך כדי עבודה היינו שרות או מפזמות משירי ארץ ישראל שאהבנו שתינו, כשלא פעם פצחנו שתינו באותו שיר בו זמנית, כאילו היינו ישות אחת, או כאילו חשנו זו את זו בתת המודע.

אהבתי את סיפוריך על כפר דרום, שם הכרת את יוסף בעלך ז"ל. לימים אף אני שירתתי שם בנח"ל, עוד פרט מהעבר שקישר בינינו.

אהבתי עוד את אצבע ידי מימין מונפת לעבר גשרון משקפי שנדלו ממקומן בעת היותי רכונת ראש, שתי ידי מרוחקות בעבודה, והיית משיבה לי אותן למקומן בחיך משובב.

מתגעגעת ל"מסאג" קטן בצווארי הדואב, לו הייתי זוכה מידיך עקב ישיבתי כסימן שאלה במהלך שעות העבודה. אף שלא ביקשתי - ידעת לקרוא את מיחושי, ותמיד תהיתי אם לא התבלבלת בעצם בבחירת המקצוע.

הערכת מאד את דאגתך האימהית לכל ילדי, נייר עציון, שמא יתחמקו מבדיקה ולבל יזניחו חלילה את בריאות שיניהם. ובכלל - שנים רבות גם לאחר פרישתך מהעבודה, חשת כאילו את עדיין או תה מטפלת מבית התינוקות של פעם בקיבוץ ודאגת לכל הנוגע לבריאותם דאגה אמתית.

ובכלל - ימי חמישי לא היו עבורי ימי עבודה, אלא ימי חג וזמר, החלפת דעות ופולמוס פוליטי. בסיומו של יום יצאתי לדרכי מרוממת, כמי שבילה ביום הסדנה השבועית לצדך חברתי ולתובנות החיים.

עד שחרב עלייך עולמך באותו שבוע הלוויות מר ונמהר. מאז -קמלו פנייך. אז הייתי לאשת סודך, כותל לצרותיך. "כאחת מבחוץ" החפה מכל מעורבות ב"צימעס" של נייר עציון, הפכתי להיות לך למשענת רגשית ונפשית ולאוזן קשבת, בעיקר בשל חששותיך ליפול לטורח על המשפחה ועל המשק.

אהובה, קשה עלי לשון העבר הזו!
מאז שפרשת מהעבודה ועד היום, מידי יום חמישי, אני מחכה לדפיקה המיוחדת והאופיינית רק לך בדלת המרפאה, וכשאני מזהה את הצליל המיוחד שלה עוד בטרם נפתחת הדלת, אני פולטת "הנה אהובה באה" ומציעה לך לחבור אלינו לקפה של הבוקר. קשה לי להאמין שלא אשמע יותר את קול הנקישה ההיא על הדלת.

אני מניחה אף שלא תביטי בי מחייכת מתמונה שעל הקיר במרפאה, את עם הקוקו הניצחי, שכן רצונך היה לא להפוך את מרפאת השיניים לחדר זיכרון עם תמונות של אלה שהיו...!

את חסרה לי מאד "שמורת טבע" שלי, אישה יקרה ואצילה,
לנצח אנגנך.

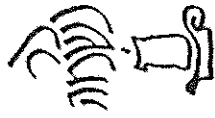
לִזְכָּרוֹן

צלה גרפונקל ז"ל
 מיכל פל ז"ל
 חוה מיכאלי ז"ל
 יוסף שוהם ז"ל
 יאיר שוהם ז"ל
 פנינה בן סירא ז"ל
 רחל ליון (בקרמון) ז"ל
 לאה בן ארי ז"ל
 ברוך גלד ז"ל
 בנימין בריחן ז"ל
 חללי כפר עציון שנפלו בקרבות תש"ח

משה פריד ז"ל
 גד אברהם רז (רייסמו) ה"ד
 מובה שטייך ז"ל
 נעם לייבוביץ הי"ד
 בנימין וולף ז"ל
 שרה קלוש ז"ל
 יהושע רייך ז"ל

אליה קוסקס ז"ל
 גיורא סוזאן מוטאף ז"ל
 עינדל הירש ז"ל
 אבנר מעודד גריידי ז"ל
 עזריאל ברק ז"ל
 יהודה וולף ז"ל
 יעקב רון ז"ל
 יעקב אופיר ז"ל
 יצחק בן סירא ז"ל
 דינה ונציאן ז"ל

- י"ז באייר תשנ"ג
 - כ' באייר תשנ"ג
 - י"ג באייר תשנ"ז
 - ז' באייר תשנ"ז
 - י"ד באייר תשנ"ז
 - ט' באייר תשס"ז
 - ד' באייר תשע"א
 - י' באייר תשע"ב
 - י"ד אייר תשע"ג
 - כ"ב אייר תשע"ג
 - י"ד בסיון תש"ד
 - ט"ז בסיון תשנ"ב
 - י"ז בסיון תשנ"ג
 - י"ח סיון תשס"ג
 - ט' בסיון תשנ"ו
 - כ"ח בסיון תשס"ו
 - ז' סיון תשע"ב
 - י"ב תמוז תש"ד
 - א' דר"ח תמוז תשנ"ב
 - כ"ד בתמוז תש"ח
 - כ"ד בתמוז תשנ"ו
 - א' תמוז תשס"א
 - כ"ד בתמוז תשל"ז
 - י"ב בתמוז תשס"ב
 - י"ט תמוז תשס"ב
 - ט"ז תמוז תשס"ג
 - כ"ה תמוז תשע"ג

יוסף (ג'ו) בקרמן ז"ל

נפטר

כ"ו סיון תשע"ד

24.6.2014

הספד – הרב רונן לוביץ

חברנו יוסף בקרמן הלך מעמנו אחרי שנים מלאות עשיה בחוכה. העשייה של יוסף הייתה ברצינות וביעילות, באכפתיות ובהשתדלות בכל אשר פעל, בתורה ובעבודה, במלאכת כפים ובמלאכת שמים, בתור מסגר ורתך וכאיש הנהלת חשבונות.

יוסף חברנו היה בבחינת יוסף הצדיק. יוסף הצדיק בלט בשיעור קומתו הרוחני. הוא הצליח להחזיק מעמד בינסיונות הקשים של נפתולי חייו וגלגלילהם. ואם מתבוננים בסודות היכולת שלו, אנו יכולים לראות כיצד יוסף חברנו הלך ממש בדרכו של יוסף הצדיק.

יוסף הצדיק נקרא כך על שום שהיה מסוגל לעמוד בפני פיתוי, ולמרות הסיכון הגדול שלקח על עצמו הוא נשאר נאמן לערכיו באופן מלא ושלם. גם יוסף שלנו עמד בפני פיתוי גדול, הפיתוי להישאר בארה"ב ולחיות חיים שלווים וטובים, אולם הוא עמד בפיתוי גדול זה, ובחר להצטרף לעם ישראל הבונה את עצמו בארץ ישראל, למרות כל הסכנות שחינו לו כאן בארץ.

יוסף נולד למשפחה דתית ציונית שהמשיכה להקפיד על שמירת השבת והחגים גם בתנאי החיים של אמריקה בשנות העשים והשלושים של המאה הקודמת. כאשר רוב היהודים ויתרו על שמירת השבת ונאלצו לעבוד, משפחת בקרמן לא ויתרה על שמירת השבת, ולא על הקניית חינוך דתי ציוני ליוסף הילד. הוא, למד בבית המדרש למורים שע"י הישיבה יוניברסיטי, ואחר כך בישיבה עצמה, והיה מדריך ופעיל בתנועת 'השומר הדתי', אליה הצטרף בגיל שלוש עשרה.

כבר בהיותו נער גמלה בלבו ההחלטה לעלות לארץ, אך כשביקש לממש החלטה זו, התברר לו שהקו הרשמי של התנועות החלוציות הוא שהעולים צריכים ללמוד מקצוע, ורק אחר כך לעלות. לפיכך הוא החל ללמוד מכניקה עדינה, ולמד לעבודת במכונות שונות ממחרטה ועד מכונות לעיבוד שבבי. אחרי שנה וחצי עבר להכשרה חקלאית בניו-ג'רסי, וב-1950 עלה לארץ, והצטרף לקיבוץ בארות יצחק. כפי שיוסף נהג לספר, החברים בקיבוץ חשבו אותו למשוגע על כך שעזב את אמריקה ובה לישראל, שהייתה מדינה צעירה מאומת על ידי אויבים, נאבקת על הישרדותה הכלכלית, ושרויה עמוק במשטר הצנע. יוסף השתלב בבארות יצחק היטב ועבד כרתך.

בקִיבוץ הוא התחתן עם חברתנו יהודית, שם נולדו שני הבנים, וכדי להשקיע בגידולם באופן אישי ומשפחתי, החליטו יוסף ויהודית לעזוב את הקיבוץ ועברו עם עוד חמש משפחות לניר עציון.

יוסף הלך בעקבות יוסף של המקרא במסירותו הלאומית. יוסף של ספר בראשית ניהן בגאווה לאומית. בתוכני מצרים העוינת הוא אמר על עצמו "עברי אנוכי", ובמקרה אחר "כי גלב גונבתי מארץ העברים". גם בפני מלך מצרים ושריו אין הוא מנסה להצניע את דבר זהותו, אלא אדרבה הוא גאה בה. כזה היה יוסף חברנו, ואכן אכפתיות לגורלו של עם ישראל בערה בליבו תמיד.

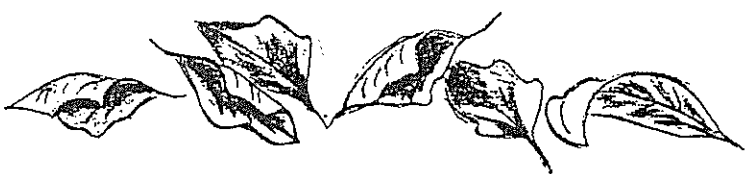
יוסף הצדיק הצטיין באמונה מוצקה וביראת שמים, כלשון חז"ל: "שם שמים היה שגור בפיו". הוא עצמו הכריז בעמדו לפני פרעה: "את האלוקים אני ירא". גם יוסף שלנו הצטיין באמונה גדולה וחזקה בבורא עולם, אמונה שהלכה איתו בכל שנות חייו. אהבת תורה גדולה יקדה בלבבו, והיה מקפיד על שלוש תפילות במניין בכל יום, ועל לימוד תורה יום-יומי. יוסף היה קבוע ביותר בשיעורי התורה במשק, ומזה שנים רבות הקפיד על לימוד הדף היומי בהתמדה יתרה. הוא זכה לא רק ללמוד אלא גם ללמד, ובמשך שנים רבות היה מעביר את השיעור במשנה בין מנחה וערבית מדי יום.

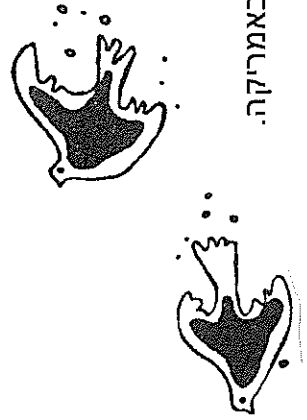
יוסף חברנו לא רק למד תורה אלא היה בבחינת ידיו רב לו גם בחכמות חיצוניות. גם בכך דמה ליוסף הצדיק שכדברי חכמים "היה בקי בשבעים לשון", מומחה בענייני כספים ומעורה בכל הוויות העולם. כך גם יוסף חברנו היה מעין אנציקלופדיה מהלכת, והיה מעשיר את כל סביבותיו בידיעותיו בהיסטוריה, בגאוגרפיה, בענייני מדיניות ובעוד תחומים מהוויות העולם. יוסף היה איש רעים להתרועע, אוהב את הבריות ואוהב להיכנס בשיחה בדברי טעם עם אדם. אורחים שהיו נקלעים לבית הכנסת שלנו היו עד מהרה נמצאים בשיחה עם יוסף, שקיבל כל אורח במאור פנים ובהרבה התעניינות.

יוסף היה סמל לאיש תורה ועבודה אמתי ברמ"ח איברים ושס"ה גידים. בין אם מדובר בעבודת כפים ובין אם בעבודה משרדית הוא היה תמיד מסור לעבודה. אפילו בשבוע שעבר, כאשר מחלתו כבדה עליו וחולשתו הייתה עצומה, הוא התאמץ להגיע להנהלת חשבונות כדי להמשיך בעבודתו. כשם שהיה מסור לעבודה כך הייתה מסירותו לתורה ולמצוות. עד אחרית חייו הקפיד להגיע במאמצים גדולים לתפילה במניין בבית הכנסת ולשיעורי התורה, והתמיד במסירות בעבודת הבורא כפי שהקפיד משחר נעוריו. עד יומו האחרון התאמץ להתפלל כהלכה ולהניח תפילין חרף כל הקשיים הפיזיים שהיו כרוכים בכך.

כמסירותו לתורה ולעבודה כן היה יוסף מסור למשפחה, לרעייתו יהודית, לילדים ולנכדים, אותם אהב אהבת נפש.

בשבת הקרובה נקרא על פטירתם של אהרון ומרים, וחז"ל אמרו בהקשר לכך: שמינת צדיקים מכפרת. מתפללים אנו שתהא מתתך, יוסף שאול בן שרה ומשה, כפרה על צרות עם ישראל. המצוות הרבות מספור שקיימת בחיך ילכו עמך לגנדי מרומים ויהיו מליצות יושר עליך, על בני ביתך ועל כלל ישראל. יהי זכרך ברוך.

הספד – הבן משה

אבא, סבא אהוב שלנו, דרך ארוכה עשית מימי ילדותך הרחוקים באמריקה.

בן למשפחה יהודית שורשית. סבא שלימד עברית עד שהוקמה גימנסיה עברית וניטלה פרנסתו. אבא שנסע ערב מלחמת העולם הראשונה לאמריקה לחפש מקום טוב יותר למשפחתו. אמא שנשארה בפולין מטופל בילדים משך שלוש שנים, עד שיכלה להתאחד עם בעלה עם סיום המלחמה.

אבא שעוד כילד היית דעתן, אהבת לשבת שעות רבות בספריה העירונית ולהרחיב אופקים. גדלת, נכנסת לישיבה והשכלת גם בעולם התורה. הכשרה בשומר הדת, עליה לארץ כבחור צעיר בן 22 להגשמה בקיבות בארות יצחק. לשם כיוון אותך הקב"ה, על מנת שתפגוש את אמא שתבדל לחיים ארוכים. יחד הקמתם משפחה לתפארת. אחד ואני נולדנו בבארות יצחק. את הקיבוץ עזבתם מאחר ולא יכולתם להשלים עם הרעיון שילדיכם לא יגדלו בביתכם.

בניר עציון התרחבה המשפחה, נולדו שתי בנות חביבות, רחלי ויעלי. עברו שנים, הילדים גדלו ועזבו את הקן החם, הקימו משפחות משלהם, נולדו נכדים ובהמשך הנכדים גדלו והקימו משפחות. נולדו נינים והשבת שאתה אבא עם אמא האהובה ייסדתם לפני למעלה משישים שנה, צמח ושלח ענפיו לכיוונים רבים. השורשים התעבו ונאחזו בקרקע הכרמל הירוק תמיד.

שחרית, מנחה וערבית, שיעורים בשבתות, תקיעה בשופר בימים הנוראים, דף יומי והשכלה רחבה מני ים. הקדמת שלום ושיח עם כל אדם באשר הוא, דברים שמאוד אפיינו אותך אבא יקר.

אנחנו הילדים, ובעקבותינו הנכדים והנינים, אהבנו לבוא לביתכם ביתנו שבניר עציון. לצערנו, לפני כשלוש שנים נפטרה רחלי, אחות ובת אהובה. בת שעליה אמרת אבא שאתה הרגשת בפעם הראשונה שיש לך ילד במלוא מובן המילה והמשמעות. ילד שהולך לישון בבית, ולא בבית ילדים. דיברת על העיניים המתבוננות בך, ועל התחושה שסוף סוף אתה באמת אבא.

אבא נשארת עם ראש צלול עד הסוף. עד הרגע האחרון לא ויתרת ולא ריחמת על עצמך. לא נתת לאחרים לעזור לך. אבא, חיית חיים מלאים, השארת שבט ישרים. אמא שנשארה לבד אך לא בדד. אבא, אני נפרד ממך בשם כולנו, אמא, ילדך, ניניך האהובים וכל אוהבך וחברך בניר עציון שהראו לנו בתקופה האחרונה מהי אחווה ורעות אמתית.

תהא נשמתך צרורה בצרור החיים. אבא אהוב שלנו.

הספד – הבן אהד

אבא היה יהודי גאה, ציוני אוהב ארץ ישראל ואוהב תורה. גדל במשפחה שורשית שומרת מצוות. עלה לארץ בגפו מתוך מניעים ציוניים, וגידל יחד עם אמא משפחה ענפה – ילדים נכדים ונינים. השריש בנו את הדבקות בארץ ישראל ובתורת ישראל. מיום עמדי על דעתי אני זוכר אותו תמיד עם ספר ביד. משנה, גמרא, פרשת השבוע, או גם ספר חולין מרחיב אופקים. ומי שזכה להכירו יודע עד כמה רחב אופקים וידען בתחומים רבים ומגוונים היה אבא.

במשך שנים רבות העביר שיעורי משנה בבית הכנסת, והצטרף תמיד לשיעורי הגמרא. כאשר נפתח שיעור בדף יומי, מיד הצטרף, ואף זכה לסיים את הש"ס ולהתחיל סבב שני. הספיק עוד לסיים מסכת תוך כדי מחלתו בשבועות האחרונים. "אשרי מי שבא ותלמודו בידו".

אני, באופן אישי, למדתי ממנו רבות – ניגוני תפילה, טעמי המקרא ותקיעה בשופר – מלאכה שהיה בקיא בה ושימש בה שנים רבות. גם את יצר הלימוד, לימוד התורה מחד גיסא, ומאידיך גיסא את הסקרנות לדעת עוד ועוד על עולמנו המופלא, נראה שירשתי ממנו.

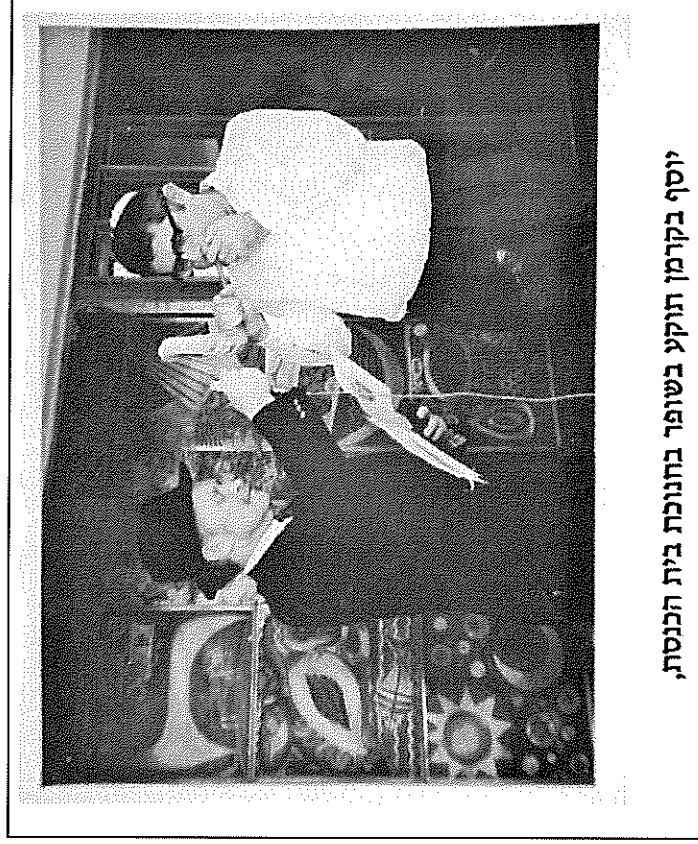
אבא, אני מבקש סליחה ומחילה אם פגעתי ברך, או שלא קיימתי מצות כיבוד אב כהלכתה.

זכיתי להיות אתך ברגעים האחרונים, בהשיבך את נשמתך לבורא עולם.

נוח בשלום ותהא מיטתך שלמה.

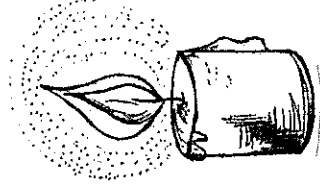
עלה לגדי מרומים שם תפגוש את נשמתה של רחלי שכה אהבת.

תהא נשמתך צורה בצור החיים.

יוסף בקרמן תוקע בשופר בחנוכת בית הכנסת,

לאבא שלי!

הספד - יעלי שאול

אבא, אני לא מאמינה,
הבוקר הצלחתי לדבר אתך ממש לפני שנפרדת מאתנו ואמרת לי שאתה אוהב אותנו וליבי רחב...

שאלתי אותך אם אתה יודע שאני אוהבת אותך? ואמרת – בטח!
הרגשתי כמו ילדה קטנה, של אבא,

כי זה מה שהייתי כל חיי הילדה הקטנה שלך.
בתור ילדה כשידי הייתה בידך הרגשתי בטוחה ומוגנת, כשרציתי לקבל חיזוק ועידוד – ידעתי שאתה תדע להגיד את הדבר הנכון,

כשהייתי צריכה עזרה בלימודים, תמיד ידעתי שבכל נושא תוכל לעזור לי,
אמרתי שאני לא צריכה לפתוח אנציקלופדיה וגם לא מילון – כי כל שאלה
שאלתי אותך ומיד קיבלתי תשובה.

אני זוכרת שבב"ס יסודי בכיתה ה' עזרת לי להכין שיעור בהיסטוריה והמורה
התפעלה ושאלה איך ידעת את כל זה?

ואני עניתי בגאווה – אבא שלי עזר לי!
אבא, חונכת אותנו לאהבת ה' העם והארץ, ממש כך!

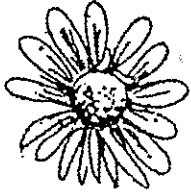
היית תלמיד חכם, לא הפסדת תפילה מימך והנחלת זאת לנו בעיקר בדרך של
דוגמא אישית!

את אהבת ארץ ישראל שבך ינקנו מגיל אפס, חיות את הנעשה בארץ, רצית
לזכות ולראות בישוב ארץ ישראל והיית גאה בילדיך ונכדיך שמיישבים את
הארץ בכל מקום – לאורכה ולרוחבה.

וכמובן – אהבת האדם שבך – אהבת אנשים והם אהבו אותך.
כשחלית כולם דאגו לך והתפללו לשלומך, התעניינו, באו לבקר ותמכו בנו.
עכשיו אתה כבר לא עייף כמו שאמרת לי הבוקר, נשמתך עלתה למרום ואתה
עם רחלי שלנו, היא בוודאי קיבלה אותך ואתם יחד.

אבא יקר שלי, אם פגעת בך אני מבקשת סליחה, תנוח בשלום, ותתפלל על
משפחתנו ועל אמא שלנו היקרה שהקב"ה יחזק אותה ויתן לה כח ואנחנו כאן
נדאג ונעזור ככל שנוכל.

הספד בבית הקברות - הנכדה נעמה יצחק

לפני כשבועיים ישבנו בסלון ושוחחנו, החזקת ספר ושאלתי אותך מה אתה קורא. אמרת שזה ספר על הרב סולובייצ'יק והתחלת לספר לי עליו ולהוסיף כהרגלך עוד ידע משלך, אתה מסביר וכולך אור. הפנים הכבויות שהיו דקה קודם, לפתע אורו. חייכת וספרת, אני זוכרת שהקשבתי וחשבתי תוך כדי, כמה אתה חכם ואיך אתה יודע את כל הדברים האלה, האמת, שזה מה שתמיד כולם חשבו עליך.

אך הפעם ובכלל בזמן האחרון, התווספה לזה התהייה, איך העולם יסדר בלעדיך אחרי 120, איך נפרדים מכזה מטען של חכמה? איך נפרדים מנכס שכמוך? והנה, אנו עומדים פה ונפרדים ממך, בכאב ובצער גדול, העולם בכלל ומשפחתנו בפרט, נפרדת מאדם דגול, של חייו הקדיש ללימוד ולהרחבת השכל והכל כמובן לשם שמייים.

לפני מס' ימים זכית וסיימת מסכת בדף היומי, הלימוד שכה היטיב אתך, עם נשמתך הזכה.

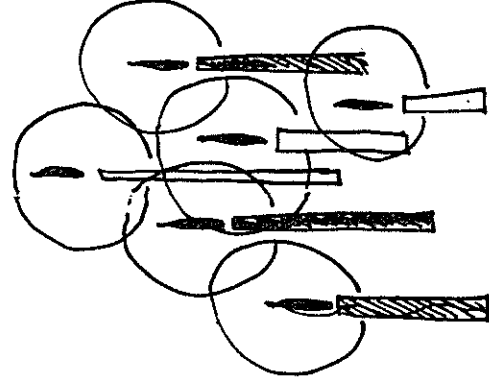
לא מזמן שאלנו מה נשמע? ענית בהומור שכה מאפיין אותך – "יש כמה דברים לא בסדר".

כך, אהבת לצחוק, היכן שרק אפשר, לא לתת לדברים להישאר כל כך רציניים, אפילו כשמדובר במצבך הבריאותי.

בשילוב המתוק הזה, של החכמה ושל ההומור, רחפה למעלה תמיד – האמונה תמיד חזקה ומתוחזקת אצלך. איך תמיד הקפדת על תפילות במניין ועל שיעורים. ממש לא מובן מאליו.

כשרחלי היקרה נפטרה, שאלתי לשלומך וענית לי "קבלנו פיקדון יקר ועכשיו אנו מחזירים אותו, אין מה לעשות". והנה, אנו עומדים כעת ומחזירים לבורא עולם פיקדון נוסף. פיקדון דויד ויקר מאוד.

אנו נפרדים ממך סבא, אך מחזיקים חזק בצוואה שהותרת לנו, ללמוד וללמד, לשמור ולעשות ולחזק את האמונה שלנו בבורא עולם.

תהא נשמתך צרורה בצרור החיים.

אוהבים אותך מאוד.

הנכדה – שחר זונטק

מגיעה שוב לגיר עציון, ופתאום זכרת שאתה כבר לא כאן, לא יושב על הספה בסלון. או ליד השולחן. מחכה לספר לנו מסיפוריך.

ביום שלישי שעבר התארגנתי בבית כדי לבוא לראות אותך, לחבק, כנראה בפעם האחרונה, ולומר לך כמה אנחנו אוהבים אותך. תוך כדי ההתארגנות קיבלתי את הבשורה, ומטרת הנסיעה כבר השתנתה.

כל השבוע התמונה שלך הייתה לי בראש, קשה כ"כ לעכל שלא אראה יותר את החיוך הזה שלך.. החיוך הזה שמבליח, איזו בדיחה מדי פעם, מהבדיחות שרק אתה מספר. שמעתי שאבא שלי הזכיר בשבת את הקשר לפרשת השבוע, בה מסופר על מותו של אהרן הכהן. אני רוצה להאיר עוד נקודה שעלתה לנו בהקשר הזה. הזכרנו בסעודה שלישית בבית שלנו, את המדרש על משה, אהרן ואלעזר שעלו להר לקראת פטירתו של אהרן. הם נכנסים למערה ורואים מיטה מוצעת ובר דולק. ה' אומר לאהרן שיעלה למיטה, יפשוט ידיו, יקמץ פיו ויעצום את עיניו, והוא עושה בדיוק כצויו ה', ומייד אח"כ פרחו נשמתו. יש במדרש הזה קבלת הדין גדולה של אהרן (ומשה ואלעזר שליוו אותו). אין כאן פחד מהמות, אלא איזושהי השלמה עמוקה, כביכול קיום של עוד מצווה ממצוותיו של הקב"ה.

אני חושבת שיש נקודות דמיון בפטירתו של סבא שלנו. כל ימיו סבא, עסקת בתורה, עד הרגע האחרון ממשי. קיבלת עליך את הדין בהשלמה, וגם כשגילו את המחלה הגבת בהומור האופייני לך.

כשהגענו לבקר אתכם ביום שישי, בדיוק שבוע אחרי שגילו את המחלה, אמרת לאהרני קח עצה ממני, אל תהיה זקן.. ובמשך כל הביקור דיברת אותנו, והיה כ"כ כיף.. התרגשת כשסיפרת על החבר מהמשק שביקר אותך בבית החולים, וגם ובמשך כל הביקור דיברת אתנו, והיה כ"כ כיף.. התרגשת כשסיפרת על החבר מהמשק שביקר אותך בבית החולים, וגם ובמשך שביקר אותך בבית החולים, וגם אנחנו התרגשנו לראות אותך ככה.

אתה וסבתא המדהימה שלנו שתיבדל"א וטובים, חייתם כל יום את היום, באמונה ובשמחה. זכית להיות בביתך, עם האהובים עליך, גם ברגעים האחרונים.

המדרש ממשיך ואומר שכאשר אהרן נפטר משה נתאווה לאותה מיתה מיתת נשיקה. שידוע שהיא אופיינית לצדיקים.

סבא, הרגשת אותנו גם כשחשבנו שאתה לא כ"כ שם לב. אני לא אשכח, איך בברית של גלעד, כשכבר חיינו מאוד גם לילד, חיבקת אותי ואמרת לי משהו כמו בע"ה גם אצלכם זה יגיע בקרוב. עד אז התאפקתי, אבל באותו רגע סכר הדמעות נפתח. ב"ה זכינו שתראה את אהרן שלנו.

אני רוצה לבקש סליחה, סבא, שלא תמיד הערכתי מספיק, קיבלתי כמובן מאליו שיש לי אותך.. ועכשיו החסר כ"כ גדול.

נשתדל להמשיך ללכת בדרך שלך בע"ה, דרך של תורה, אמונה, שמחה וחריצות. תהיה מליץ יושר עלינו ועל כל עמ"י, לפני הקב"ה, בקש ממנו לקצר קצת את הדרך הארוכה לגאולה השלמה.

תהא נשמחת צרורה בצחור החיים.

ערן אלוש (בעלה של הנכדה חגית)

סבא יוסי היקר,

ממעט הזמן שהכרנו קבלתי המון ממך, ולא, אני לא מתכוון ליריהוט החשמלי שבביתנו החדש. שמעתי ממך סיפורים רבים בכל נושא כמעט בעולם, על כל קהילה יהודית באשר היא שם. למדתי ממך על פתיחות ונתינה, על סבלנות ואהבה, גם אם היא לא בת עשרים.

אני זוכר את השיחה שלנו בווילה ברעות, בברית של נדב. סביב השולחן, בו אתה מנסה לשדך לי כל הזמן את הנכדה האהובה שלך ולקדם את הכניסה לחופה. בסוף זה עבד לך ואני זכיתי באוצר.

זוכר את הסיפור שלך מהמילואים על התפילה בבית הכנסת בו כל המסורתיים הגיעו לתפילה, אפילו הטבחים עזבו את סיר הסירים למען שיר השירים. את הסיפור הזה אני מספר ומעביר לחברים טובים ולמשפחה. האהבה הפשוטה שלך הוופכת אותך מסבא בקרמן לסבא של כולם. אולי זה בנועם ההליכות שלך, או סתם בישיבה על הספה, ואולי בכלל הסיפורים שלך שתמיד יהיו אתנו.

שמח שזכיתי להכיר אותך ומקווה שגם להוקיר אותך.

ליהודית בקרמן

למשה בקרמן

לאהד בקרמן

ליעלי שאול

ולמשפחות בקרמן, שאול ולוין

אתכם באבלכם הכבד על

יקירכם - חברנו

יוסף (ג'ו') בקרמן ז"ל

עם שאר אבלי ציון וירושלים תנוחמו!

אורי יונתן ברמן ז"ל

בן דוד ומלני

נפטר

י"ג סיון תשע"ד

11.6.2014

זכרונות מאורי ז"ל

אלעד בן דרור

אורי – הליכתך מאתנו היא אבדה גדולה וקשה!

יש לי זיכרון אחד מאורי שחוזר אלי מדי פעם...

ביום החתונה שלי עבדתי בברכה עד החופה כמעט... אחרי הצהריים אורי תפס אותי: "זה מה שאתה עושה ביום החתונה? אתה צריך ללמוד ולחשוב על הצעד החשוב הזה – להתפלל וכד' ולא להיות עסוק בהכנות הטכניות..." פטרתי אותו בכך שאמרתי לו, נראה בחתונה שלך...

אורי התחתן פחות משנה אחרי ובאמת ביום החתונה שלו למד, חשב והתפלל... אמרתי לו – כל הכבוד והוא השיב: יש רגעים שצריך לעסוק במהות ובמשמעות ולא להחמיץ את השעה...

הוא יחסר לכולנו מאוד.

לדוד וג'יין ברמן
למלני ברמן
לדני ברמן ולרחל כהן
לרננית ברמן ולילדים
לבני המשפחה
משתתפים באבלכם הכבד על
יקירכם - בן המשק

אורי יונתן ברמן ז"ל

עם שאר ציון וירושלים תנוחמו!

יוסי עדן

קשה לי כתיבה בכלל ועל אירוע קשה מעין זה בפרט.
אורי גדל אתנו שווה ושווה.

שווה, כי בא מארץ אחרת עם תרבות אחרת וגם כילד יכולתי לזהות את החינוך הדרום אפריקאי שקיבל. אורי היה מנומס מאתנו, עדין מאתנו והייתה לו דעה על כל דבר בזמן שאנחנו, שהיינו קטנים ממנו בשנתיים, לא הבנו על מה הוא מדבר ולמה הוא כל כך רציני.

שווה כי השתלב בקבוצה שלנו, קבוצת עופר, באופן מוחלט. על אף הבדלי הגיל, שלפעמים יכול להיות משמעותי, הרגשנו שהוא אחד מאתנו. במעשי הקונדס והשטות וגם ראינו בו "מבוגר אחרא" שמדי פעם הטיף לנו על התנהגותנו הלא אחראית. אורי היה ג'ינג'י (קשה לרשום 'היה') אמתי. פתיל קצר. ידעת לפי צבע פניו מתי זה לא היום לאתגר אותי, שלא לומר להביא אותי לטמפל גבוהה.

אך תמיד התרצה מהר והצחוק השתלט עליו ועל סובביו.

תמיד אזכור את אורי כילד שלמדנו ממנו הרבה כילדים. לי לא היה ספק שאורי יצליח ויעסוק בתפקידים הקשורים לחינוך וללוגיסטיקה. הלכת לנו חבר, חבר ראשון

מקבוצת עופר.

יהי זכרו ברוך

אורי

יגאל רון

כשאומרים את השם "אורי", אני רואה בעיניי ילד ג'ינג'י מתוק וחמוד עם חיוך מאוזן לאוזן ושיער ערמוני. כך אני זוכר את אורי כילד חייכני תמיד. כך גם אזכור אותו לעד.

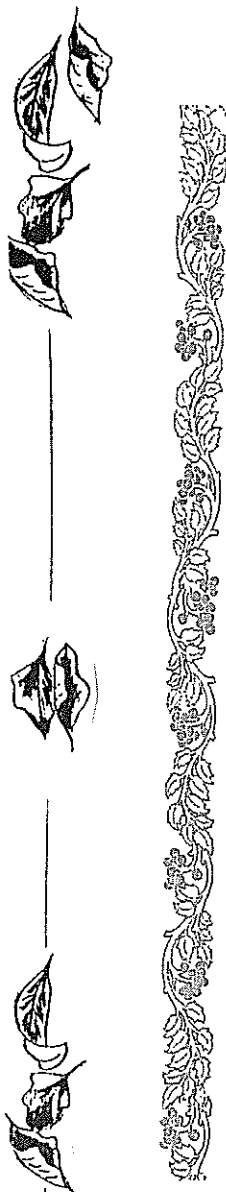
כשבגר ועזב, לא כל כך ידעתי אודותיו. רוב האינפורמציה זרמה אלי בימי שיש,

כשהלכנו דוד ואני הביתה לאחר התפילה. אז, באותן דקות בהן צעדנו חזרה מבית הכנסת, סיפר לי דוד על ילדיו ונכדיו וכך גם שמעתי, מדוד, על "המחלה" שפקדה אותה זה לא מכבר. דוד סיפר לי על ההתמודדות החזקה והאיתנה מול המחלה הקשה. רק ביום שיש שעבר אמר לי שמצבו לא טוב. אבל, דוד, אביו האופטימי תמיד (נו, ברוך, הרי תפקיד של ליצן רפואי מחייב להיות אופטימי...) לא סיפר לי שמצבו עד כדי כך לא טוב. מספר ימים מאוחר יותר, נדהמתי לשמוע שאורי נפטר.

כאב לי לשמוע והצטערתי מאוד. לפחות לא סבל הרבה ונפטר מייסורי.

יהי זכרו ברוך

משפחת ברמן היקרה, אנחנו כואבים ומשתתפים בצערכם!

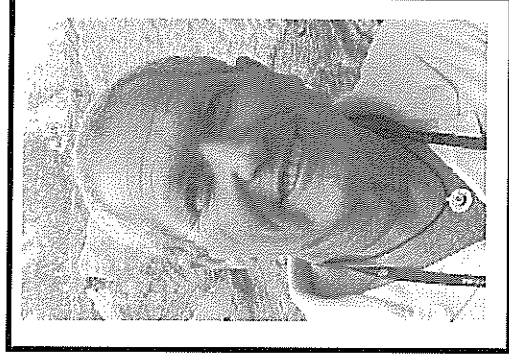
אליהו (אלי) פריד ז"ל

בן עליזה ומשה ז"ל

נפטר

כ"ד סיון תשע"ד

22.6.2014

אחי הצעיר אליהו

שרה זעירא

אחי הצעיר, היקר שנעלמת כך ביעף מחי,

אחי הצעיר, המיוחד שאותך תמיד אוהב.

אחי אליהו בן משה ועליזה לאה

ששיכלתי, איבדתי מבלי לשמוע ממך מילה.

אחי, אחי, השארת אותנו המומים

השארתנו מבלי יכולת לחבק ולומר כמה אנחנו אוהבים.

לא זכיתי לומר לך אפילו שלום ולהתראות

לא זכיתי בשבוע האחרון לראות זיו פניך המחייכות.

לא הספקתי לחזור ולומר את המילים הכל כך שגורות

"הכנתי מרק ניוק עם ירקות ואטריות".

לא הספקתי להגיש לך ולראותך נהנה

כי לא הגעת למרות שהוזמנת והסיר נשאר מלא.

ביום חמישי האחרון נתתי לחתולים שטיפחת במשך השנה

את תוכן הסיר עם גרונות ההודו מהם נהנו וודאי אמרו לך תודה.

עוגת השמרים של יום שישי נשארה יתומה

והשליחות שלך לת"א ללירז וענת חסרה.

מתגעגעים לסיפורי הבדים שסיפרת בעיניים נוצצות

והאמנת לכל מילה שאמרת למרות שהרחב היו בדיוות.

מתגעגעים ללב הרחב שהכלת בתוכך,

וחלקת את כל רכושך, את כל אשר היה לך ושלך.

מתגעגעים לכל הביקורים הפתאומיים והבקשות המיוחדות
 "תכיני גפילטעפיש וקראיין בכמויות
 יש לי חברים שרוצים לטעום ולהנות.
 שאלות בענייני דת, אוכל הונגרי והיסטוריה משפחתית
 היו בשנים האחרונות רוטינה זו חודשית.
 אחי היקר, אחי הצעיר, קברנו אותך במשק שרצית ואהבת.
 קברנו אותך במקום שעל ידי רבים נאהבת.
 מתחת לעץ זית עם שורשים נטועים באדמה,
 בשורה אחת עם אמא שלנו שאותך אהבה ופיניקה.
 ליד מטע הבננות שגידלת וטיפחת בימי בחרותך,
 בתוך בית קברות עם נוף קדומים, נוף ילדותך.
 תנוח בשלום ותהא נשמתך צרורה בצרור החיים. אמן.
 אוהבת ומחבקת שרה אחותך הבכורה
 יחד עם זהר שכל כך דאג לך.
 הילה ומיק והילדים
 לירז וענת,
 אליך כולם מתגעגעים.

לשרה זעירא
לאסתר פריד
לשגי'א ולשיר פריד
 ולבני המשפחה
 אתכם באבלכם הכבד
 במותו של יקירכם - בן המשק
אלי פריד ז"ל

עם שאר אבלי ציון וירושלים תנוחמו!

אבא יקר שלי

בתו שיר, ליום ההולדת 58

עוד שנה חלפה ואתה כבר בן 58, וכמו בכל שנה קשה לי לחשוב על מתנה שתהיה מספיק טובה בשבילך...

אז החלטתי לכתוב לך כמה דברים מהלב, ממני אליך.

אני לא יודעת אם אמרתי לך מספיק כמה אני אוהבת אותך וכמה אתה חשוב לי. ואני חושבת (בטוחה) שזיכיתי באבא מדהים שכל ילד היה מאחל לעצמו.

אבא שנותן מעצמו הכל ועוד יותר מזה, אבא שמקשיב, אבא שמחבק, אבא שאוהב, אבא שנותן.

כבר מאז שהייתי קטנה אני זוכרת שאתה היית היחיד שמצליח להרגיע אותי...

בחיבוק, בנשיקה, בכמה מילים טובות. אחרי שנייה כבר היו נעלמות לי הדמעות. איך בכל פעם שרבתי עם אמא הלכתי אליך כי ידעתי שרק אתה תנחם אותי ותיתן לי להרגיש טוב, ובסוף עשית שולם ודאגת שהכל יהיה בסדר....

איך שבכל חתונה או אירוע שהיינו הולכים הייתי נצמדת אליך ולא עוזבת לך את היד ואתה היית לוקח אותי למרכז הרחבה ורוקד איתי ביחד עד שהייתי מתעייפת.

ואיך שבכל נסיעה היינו שרים את שיר אהבת פועלי הבניין ("יום יום כשאת עוברת כאן") ואת הגשש החיוור ("מעשה במר רבינשטיין שהיה אוכל כמו שור").

בקיצור, רק זיכרונות טובים יש לי אתך ואני מקווה שנמשיך ונצבור חוויות וזיכרונות חדשים.

תמיד היית בשבילי, בכל דבר שהייתי צריכה ואני מקווה שאתה יודע שגם אני כאן בשבילך לכל דבר! כדי לדבר, להקשיב, לתמוך וכדי לחבק ולנשק. תמיד כיף לי להיות בחברתך ואנחנו אף פעם לא ננתק קשר! כי ככה זה כשאוהבים מישוה באמת! תמיד רוצים להיות בקרבתו ולדעת שהוא בריא ומאושר.

חוץ מאבא, אתה גם בן אדם מדהים! ואת זה כל מי שנמצא בחברתך יודע!

תמיד נכנס עם חיוך ומצב רוח וגורם לכולם לצחוק ולאהוב אותך. אין מישוה שיכול להיות אדיש לנוכחות שלך, כי כמו שאמרים "כשאלו פריד בשטח כולם במתח!"

ואני, כמובן, תמיד מסתכלת מהצד וגאה בך... גאה בזה שאתה אבא שלי! האבא הכי טוב והכי מגניב שיש, בלי ייכוחים!

למרות שעכשיו אנחנו לא גרים ביחד ולא מתראים כל יום וזה לפעמים קצת חבל לי כי אני באמת קשורה אליך ומאוד רוצה להיות אתך ושגור ביחד כמו משפחה... אבל לא תמיד הכל מסתדר כמו שהיינו רוצים, לפעמים לחיים יש תכנית אחרת בשבילנו ואני מבינה את זה...ומאחלת לך את כל הטוב שיש, ושמחה בשבילך מכל הלב שמצאת מישוה כמו אילנית שאוהבת אותך מאוד, דואגת לך, ונותנת לך עוד סיבות להיות מאושר.

אז בקיצור ולעניין... שיהיה לך המון מזל טוב!!!
 גיל 58 זה כבר לא צעיר. אתה כבר סבא לשלושה נכדים!
 אבל עדיין בנפש נשאת כמו בן 20, וכמובן עדיין חתיך שמסובב ראשים.
 אני מאחלת לך מכל הלב אושר בלי סוף, מזל, הצלחה, שפע, והכי חשוב- בריאות!

אני אוהבת אותך מאוד

ותמיד כאן בשבילך!

בתך, שיר.

א' תמוז תשע"ד

ב"ה

אל : מזכירות

משק ניר - עציון.

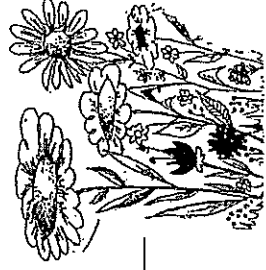
השלום והברכה.

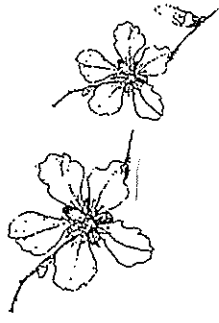
בשם המשפחות פריד, זעירא, ישראל! אנ מבקשות להודות לחברי המזכירות שנאותו למלא אחר בקשתו האחרונה של אחינו אליהו להקבר בחלקת בית - העלמין המקומי בסמוך לקברה של אמנו עליזה ע"ה.
 מעשה זה הינו חסד של אמת במלוא מובן המלה, ואנו מלאות הוקרה והערכה להחלטה זו. אחינו אלי גדל במשק בילדותו ובבחרותו וזכה לחיי המשק קרוב לשלושים שנה.
 הוא הכיר תודה לחברים על העזרה שהוגשה למשפחה בעת הצורך, ואהב את המקום עד יומו האחרון.

מי יתן ולא נדע עוד צער ויגון, עד עת בא משיח צדקנו במהרה בימינו אכ"ר.

בהוקרה ובאהבה!

שרה זעירא אסתר ישראל

לזכרו של אלי פריד ז"ל

נחמיה רסל

קבלת ההודעה על מותו של אלי הממה אותי. יחד עם זאת בהסתכלות מפקחת אחורה על מסכת חייו הסבוכה והסוערת, הייתה זו כרוניקה של מוות ידוע מראש. גדלנו יחד מגיל צעיר מאוד. אלי היה מוכשר וספורטאי מצטיין – אך הוא היה אחר. אולי האופי ואולי האסון הטרגי שפקד את משפחתו בילדותו ובצילו גדל, אך שונות ברורה הייתה כבר בילדותו. היו אלה תעלולים ומשוכות ילדות שהתפתחו עם הגיל. הרצון להרשים ולהפגין עושר ורוחב לב גם כאשר לא היה כיסוי לכך. אולם התכונה הבולטת שאפיינה את אלי בעיניי הייתה טוב הלב ללא גבולות. תמיד היה מוכן לעזור (ולעיתים נוצלה תכונה זו לרעה ע"י "חברים").

סיפורים על אלי וטוב ליבו רבים מספור, חלקם שמעתי לאחר מותו. אספר רק אחד, קטן ואישי.

לפני כ 30 שנה חלה אבי – מרדכי ז"ל – והיה מאושפז תקופה ארוכה, תחילה בב"ח "כרמל" ולאחר מכן בב"ח "תל השומר" ואנו, המשפחה היינו לצידו יום ולילה במשך כל התקופה.

באחד הערבים לפתע מופיע אלי לבקרני, כנראה שזיהה את מצב רוחי ואמר: "אללה, יוצאים להתאווור!" ולקח אותי ברכבו המפואר למסעדה בהתאם (למותר לציון שדרש לשלם עבורי) וראה זאת כדבר טבעי ומובן מאליו.

ייתכן ואלי ציפה מכל אותם אנשים שעזר להם שיהגו כמוהו כשהיה במשבר – וזה לא קרה מספיק.

לעיתים קרובות איננו ערים למצוקת הזולת וכאשר מתעוררים זה לעיתים מאוחר מדי. אלי נוח בשלום לאחר ח"ך הסוערים, ואני אקח עמי לזיכרון עולם את הלב הענק שלי.

וכמו שאמר החכם באדם - האהבה מכסה על הכול.

תנחומים

לעדה רסל
במות אחיה
חגי צור ז"ל

לאברהם שוורץ
במות אחותו
מרים קליין ז"ל

לצביקה אלבין
במות אביו
יהודה אלבין ז"ל

